

Μορφοβουνιώτικη ΦΩΝΗ

ΠΑΡΑΧΩΡΗΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Το γ. Γραφείο
Ηλιούπολης
Καλλιθέας
ΚΩΔ. ΕΠΙΤΥΧΙΟΥ
214547

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση του Συνδέσμου Απανταχού Μορφοβουνιωτών
Οκτώβρης - Νοέμβρης - Δεκέμβρης 2024 | Φύλλο 98

ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ ΤΟ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΠΗΓΩΝ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΜΟΣΧΑΤΟΥ – ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ - ΝΕΥΡΟΠΟΛΗΣ

Ένα σπουδαίο έργο ολοκληρώθηκε από τον Δήμο Λίμνης Πλαστήρα, το κλειστό αρδευτικό των πηγών του Αγ. Γεωργίου Μορφοβουνίου, ένα έργο με τεχνικές δυσκολίες, αλλά και έργο πνοής για την τοπική αγροτική οικονομία. Παράλληλα προχωρά η μελέτη για άλλα δύο αρδευτικά, το 1^ο του Μοσχάτου – Μεσενικόλα, και το 2^ο του αγροκτήματος της Νευροπόλης, συνολικού προϋπολογισμού πλέον των 5 εκ.ευρώ.

Ο προϋπολογισμός του έργου των πηγών του Αγίου Γεωργίου Βουνεσίου ήταν 1.260.000 ευρώ με ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (2014 – 2020). Την μελέτη εκπόνησε το γραφείο ΚΑΠΑ Μελετητική, η οποία χρηματοδοτήθηκε από Δήμο Λίμνης Πλαστήρα. Στην μελέτη συνέβαλλε αποφασιστικά και η εταιρία AggroEco - Ευαγγελία Λιόδη & ΣΙΑ Ε.Ε. Κατασκευαστής του έργου η εταιρία «Μυλωνάς και υιοί ΟΕ» μετά από δημόσιο διαγωνισμό, με ποσοστό έκπτωσης 38,6 %. Το έργο κατασκευάστηκε μέσα σε 6 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης και πρόσφατα ολοκληρώθηκαν οι δοκιμές και ο έλεγχος του δικτύου. Ο δήμαρχος συνοδευόμενος από τον αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Καρδίτσας κ. Κ. Τέλιο, τους αντιδημάρχους κ. κ. Β. Ξηροφώτου και Β.Κρομμύδα και τον κατασκευαστή του έργου κ. Μυλωνά, άνοιξαν εθιμοτυπικά τους καταληκτικούς αγωγούς, διαπιστώνοντας ετοιμότητα σε πλήρη λειτουργία.

Τα πλεονεκτήματα του έργου είναι ότι λόγω της βαρύτητας δεν έχει ενεργειακές απαιτήσεις, καθώς η πίεση είναι μεγάλη λόγω υψομετρικής διαφοράς. Το έργο υλοποιήθηκε κάτω από αντίξοες συνθήκες, δεδομένου ότι με τον κυκλώνα Daniel καταστράφηκαν δρόμοι και η πρόσβαση ήταν αδύνατη.

Δήλωση δημάρχου κ. Π. Νάνου: «Άλλο ένα σπουδαίο έργο υποδομής για τον πρωτογενή τομέα ολοκληρώθηκε με ευθύνη του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα. Ικανοποιήσαμε ένα διαχρονικό αίτημα για την Ανάπτυξη του τόπου μας. Σε μια εποχή όπου η έλλειψη υδάτινων πόρων γίνεται φανερή όσο ποτέ άλλοτε, η αξιοποίηση των πηγών Αγίου Γεωργίου καθίσταται έργο πνοής. Δημιουργεί προστιθέμενη αξία, αναβαθμίζει την αμπελοαγροτική ζώνη, ενισχύει την αγροτική δραστηριότητα, επανεπενδύει νέες αγροτικές εκτάσεις στην γεωργική παραγωγή. Το κλειστό σύστημα άρδευσης στο μεγάλο αυτό αγρόκτημα, με ιδανικά εδαφολογικά χαρακτηριστικά, ήπιες κλίσεις και μικροκλίμα, δημιουργεί συνθήκες για μετατροπή της περιοχής σε ζώνη υψηλής καλλιεργητικής αξίας».

ΜΑΡΚΟΣ ΤΣΟΥΛΑΣ (1928-1979) Ο εμπνευστής, ιδρυτής & πρώτος πρόεδρος του Συνδέσμου μας

Υπάρχουν ορισμένοι άνθρωποι που το πέρασμά τους από τη ζωή μένει ανεξίτηλο. Ένας τέτοιος άνθρωπος ήταν ο Μάρκος. Ήταν από εκείνους που λέμε πως υπήρξε αναγνικατάστατος.

Ο Μάρκος υπήρξε μια ξεχωριστή προσωπικότητα. Πολύ μικρός έφυγε κληρονομήσει από το χωριό, αφού έχασε δυο μέλη της οικογένειάς του, πατέρα και αδελφό στην εμφύλια διαμάχη. Υπέφερε τα πάνδεινα στην αρχή της εγκατάστασής του στην πρωτεύουσα, ενώ συνεχιζόταν ο εμφύλιος. Εργάστηκε σκληρά για την επιβίωσή του και παρότι οι γραμματικές του γνώσεις ήταν ανεπαρκείς, χάρη τις ικανότητές του αναδείχθηκε σε κορυφαίο μετρ των καλύτερων ξενοδοχείων και κέντρων διασκέδασης. Συγκέντρωνε την εκτίμησή και τον σεβασμό των συναδέλφων του και όχι μόνο. Ήταν ο προστάτης και αρωγός όλων των συγχωριανών του που αναζητούσαν μια καλύτερη τύχη στην Αθήνα στα χρόνια της εσωτερικής μετανάστευσης. Υπήρξε μέγας λάτρης του χωριού και των συγχωριανών του, για την εξυπηρέτηση των οποίων αφιέρωνε πολύ χρόνο και λόγω των υψηλών γνωριμιών που απόκτησε από τη φύση της δουλειάς του, εύρισκε πάντα τον τρόπο να τους εξυπηρετεί. Οι παλιότεροι που τον έζησαν από κοντά τον περιγρά-

φουν ως τον ανιδιοτελή συμπαροστάτη, από τον οποίον μπορούσαν να βοηθηθούν σε κάθε τους πρόβλημα, σε μια δύσκολη εποχή. Ειδικά οι απόδημοι της Αθήνας έβλεπαν στο πρόσωπό του τον προστάτη τους, τον δικό τους άνθρωπο. Δεν θα ήταν υπερβολή αν λέγαμε, πως ο Μάρκος για τους Μορφοβουνιώτες έχει περάσει στη σφαίρα του μύθου. Είχε μεγάλα οράματα για την καλύτερη των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων του χωριού και των Μορφοβουνιωτών της διασποράς. Μαζί με τον επίσημο σπουδαίο Μορφοβουνιώτη δικηγόρο Ηλία Γιαννάκο αποτέλεσαν τους πυλώνες πάνω στους οποίους οικοδομήθηκε η Μορφοβουνιώτικη παροικία στην Αθήνα.

Το 1976 με τη συμπαράσταση του Γιαννάκου, ίδρυσε τον «Σύνδεσμο των απανταχού Μορφοβουνιωτών (Βουνεσιωτών)» στον οποίο υπήρξε ο πρώτος πρόεδρος. Με την ίδρυση του συλλόγου κατόρθωσε να συσπειρώσει τους συγχωριανούς του στην Αθήνα και αργότερα με τα παραρτήματα της Καρδίτσας και του Βόλου, δόθηκε η ευκαιρία στο σύνολο των απόδημων Μορφοβουνιωτών να εκφραστούν ενιαία μέσα από τον Σύλλογο, δημιουργώντας πλήθος εκδηλώσεων καθώς και έργα ανάπτυξης στο χωριό, με κορυφαίο την αξιοποίηση του υπάρχοντος ισόγειου χώρου της νεό-

κτιστής τότε εκκλησίας και τη μετατροπή του σε αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, όπου αργότερα στεγάστηκε το πολιτιστικό κέντρο «Αντώνης Σαμαράκης». Ήταν γεννημένος σοσιαλιστής, εμφορούμενος από ανεξάντλητα αισθήματα αλtruισμού προς τους συνανθρώπους του, χωρίς καμιά εξαίρεση, γι' αυτό ακόμη και σήμερα, 45 χρόνια από τον θάνατό του, η αναπόληση του ονόματός του σκορπά ρίγη συγκίνησης σε όλους τους Μορφοβουνιώτες.

Έφυγε σε ηλικία 51 χρόνων σε τροχαίο στην Καρδίτσα, επιστρέφοντας από το αγαπημένο του χωριό στην Αθήνα. Ο πρόωρος χαμός του έκανε το Μορφοβούνι φτωχότερο και γέμισε με πόνο και θλίψη τους απανταχού Μορφοβουνιώτες.

Γ. Βασιλούλης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου θα πραγματοποιηθεί την 9η Φεβρουαρίου 2025 και ώρα 11 π.μ. στα γραφεία του Συνδέσμου μας, Αγ. Αναστασίας 5 Περισσοός, όπου θα κοπεί και η πρωτοχρονιάτικη πίτα. Σας περιμένουμε όλους!

ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου Μορφοβουνιωτών Καρδίτσας θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 19 Ιανουαρίου 2025, μετά τη Θεία Λειτουργία, στον ξενώνα του Χωριού!

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου εύχεται στους Απανταχού Βουνεσιώτες ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ & ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ! Είθε το νέο έτος να φέρει σε όλους προσωπική και οικογενειακή υγεία και ευτυχία!

ΜΗΝΥΜΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Π. ΝΑΝΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

Η γέννηση του Θεανθρώπου μέσα σε ταπεινές συνθήκες, αποτελεί βαθύτατο συμβολισμό και ανάδειξη πανανθρώπινων αξιών, όπως αγάπη, αλληλεγγύη, γέννηση ελπίδας.

Είθε αυτά να σημάδουν ατομική και συλλογική αναγέννηση, μαζί με την έλευση του νέου έτους 2025, να σηματοδοτήσει μια χρονιά Ειρήνης και Προόδου, μια Κοινωνία περισσότερο ελπιδοφόρα και δίκαιη.

Ο ίδιος προσωπικά αλλά και εκ μέρους της δημοτικής αρχής, όλων των δημοτικών συμβούλων και των εργαζόμενων στο Δήμο, σας σφίγγω νοερά το χέρι και εύχομαι από καρδιάς, Χρόνια Πολλά και ευλογημένα, με Υγεία, Δύναμη, Δημιουργία, προσωπική και οικογενειακή ευτυχία.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ –

ΚΑΛΗ & ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ το 2025!

Παναγιώτης Νάνος

Δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα

Ο Σύνδεσμος των Απανταχού Μορφοβουνιωτών & η Μορφοβουνιώτικη Φωνή σας εύχονται καλή χρονιά και ευτυχισμένη!

Οκτώβρης - Νοέμβρης - Δεκέμβρης 2024
Αριθμός Φύλλου 98
 Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση
 του Συνδέσμου των Απανταχού Μορφοβουνιωτών
Ιδρυτής: Μάρκος Τσούλας

Ιδιοκτήτης:
 Σύνδεσμος των Απανταχού Μορφοβουνιωτών

Εκδότης:
 Σπύρος Κοντοστεργίος

Διευθυντής:
 Γιώργος Βασιλούλης

Την εφημερίδα επιμελείται Συντακτική Επιτροπή που την απαρτίζουν τα μέλη του Συνδέσμου των απανταχού Μορφοβουνιωτών

Κωδικός: 214547

Ηλεκτρονικός Σχεδιασμός: Γεώργιος Γέρμανος

Η Μορφοβουνιώτικη Φωνή δέχεται για δημοσίευση πρωτότυπα θέματα με περιεχόμενο επιστημονικό, εγκυκλοπαιδικό, επικαιρότητας, κοινωνικό, ψυχαγωγικό. Δεν επιτρέπεται η δημοσίευση ύλης που αναφέρεται σε προσωπικά θέματα ή περιέχει φράσεις, λέξεις ή εικόνες που μπορούν να προκαλέσουν δυσμενή σχόλια και αντιπαραθέσεις.

Τα δημοσιευμένα κείμενα εκφράζουν απόψεις των συντακτών και όχι απαραίτητα την εφημερίδα και τον Σύνδεσμο.

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: morfouni@yahoo.gr

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Αγίας Αναστασίας 5, Περισσός - Νέα Ιωνία, Τ.Κ. 142 32, Αττική
 Τηλέφωνο 210 2522596, Fax 210 2518283

Εκτύπωση: Εκτυπωτική Καρδίτσας IKE
 2441020257 - ektgr@otenet.gr

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

**ΠΡΟΣ ΚΑΘΕ ΑΡΜΟΔΙΟ - Κ.Κ. ΔΗΜΑΡΧΟ,
 ΠΡΟΕΔΡΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ,
 ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Έχω ξεπεράσει τα 80 και η δεδομένη αγάπη μου για το χωριό μας, από μικρό παιδί, παραμένει αναλλοίωτη. Χαίρομαι πάντα και νοιώθω υπερηφάνεια για τις θετικές παρεμβάσεις ανάπλασης που πραγματοποιούνται στο χωριό μας, λόγω και της ευτυχούς συγκυρίας που υπήρξε τις τελευταίες δεκαετίες, της ύπαρξης δηλαδή δύο συγχωριανών μας άξιων δημάρχων. Τέτοια έργα, όπως η διατήρηση της έδρας του Δήμου, η κατασκευή του δημαρχιακού μεγάρου, η ανακαίνιση εκ βάθρων της πλατείας μας, η σωστή αντιμετώπιση των ζημιών από τις θεομηνίες καθώς και η θωράκιση του χωριού, η μοναδική παιδική χαρά καθώς και άλλα μεγάλα και μικρά έργα εξυπηρετούν το χωριό μας και διευκολύνουν την καθημερινότητα των μονίμων καθώς και των απόδημων Βουνεσιωτών, αλλά και πολλών επισκεπτών. Οφείλω όμως να επισημάνω και ορισμένες παρεμβάσεις που κατά τη γνώμη μου πρέπει να γίνουν στον ευρύτερο χώρο του κεντρικού κοιμητηρίου του Αηλιά. Πολλοί, κυρίως απόδημοι, που επισκέπτονται το οστεοφυλάκιο, δεν βρίσκουν τα λείψανα των προγόνων τους. Επιβάλλεται η εκ βάθρων ανακαίνιση και αν είναι δυνατό η μεταφορά του οστεοφυλακίου σε άλλον χώρο που θα δημιουργηθεί. Έχω να σας κάνω και μια άλλη πρόταση για τον εξωραϊσμό του ευρύτερου χώρου του κοιμητηρίου. Τη δημιουργία ενός τοιχίου στο κάτω μέρος που να διευρύνει τον υπάρχοντα χώρο. Για το σκοπό αυτό απαιτείται το άνοιγμα ενός λογαριασμού και η γνωστοποίηση της πρόθεσης για συγκέντρωση χρημάτων από τους χωριανούς. Προσωπικά είμαι διευθετημένος να συνεισφέρω ένα χρηματικό ποσό.

Σας ευχαριστώ
Φώτης Αντ. Κυρίσης

ΔΙΑΦΗΜΙΖΟΜΕΝΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

Παρακαλούμε τους διαφημιζόμενους επαγγελματίες να συνδράμουν στην έκδοση της εφημερίδας στον λογαριασμό με αριθμό IBAN **GR 46 0140 3610 3610 0200 2012 249**

ΤΡΑΠΕΖΑ ALPHA BANK

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Απώλειες

Έφυγαν από κοντά μας ο Γόρδιος Φωτ. Σωτήρης, ο Καλαντζής Χρ. Ηλίας, ετών 84, η Κουτίνα Ευτυχία, ο Νάνος Απ. Άγγελος, η Ξυνόγαλου Κωνσταντίνα, ετών 91, η Παπουτσή Φωτεινή, χήρα Γεωργίου και η Σακελλαρίου Βασ. Ασήμω. Θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειές τους.

Πανελλαδικές Εξετάσεις

Η **Κοτοπούλη Βασιλική του Ηλία** πέτυχε στο Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης Πανεπιστημίου Πειραιά. **Συγχαρητήρια! Καλές σπουδές!**

Στείλτε μας τα νέα σας, τις απόψεις σας, τις παρατηρήσεις σας στο email morfouni@yahoo.gr μέχρι τις 10 Μαρτίου 2025 ώστε να δημοσιευθούν στο επόμενο φύλλο.

ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ ΣΕ ΔΥΟ ΦΩΤΙΕΣ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Το απόγευμα της Παρασκευής, 22 Νοεμβρίου 2024, ξέσπασαν δύο φωτιές σε δασικές εκτάσεις κοντά στο Μορφοβούνι, αναστατώνοντας την περιοχή και απαιτώντας άμεση επέμβαση από τις πυροσβεστικές δυνάμεις. Η πρώτη φωτιά εκδηλώθηκε περίπου στις 6:30 μ.μ. σε δασική περιοχή, κοντά στο μνημείο του Γιώργου Μπαλαδώρου, προκαλώντας ανησυχία λόγω της εναλλαγής και των καιρικών συνθηκών.

Η Πυροσβεστική Υπηρεσία, ενημερωμένη άμεσα για το περιστατικό, έσπευσε στο σημείο με τρία υδροφόρα οχήματα. Στο τιμόνι της επιχείρησης βρισκόταν ο Διοικητής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Καρδίτσας, Αντιπύραρχος Κωνσταντίνος Τσιώλης, ο οποίος συντόνισε τις προσπάθειες για τον περιορισμό και την κατάσβεση της φωτιάς. Παρά τις δυσκολίες που παρουσιάστηκαν λόγω του εδάφους και της ξηρασίας, οι πυροσβέστες κατάφεραν να θέσουν υπό έλεγχο τη φωτιά και, τελικά, να την κατασβήσουν πλήρως, περιορίζοντας τις ζημιές σε χορτολιβαδική έκταση.

Μόλις λίγη ώρα αργότερα, εκδηλώθηκε και δεύτερη φωτιά σε απόσταση περίπου 2 χιλιομέτρων από την πρώτη. Εντούτοις, και αυτή η πυρκαγιά αντιμετωπίστηκε άμεσα από τις πυροσβεστικές δυνάμεις, χωρίς να επεκταθεί σε επικίνδυνες περιοχές.

Η επέμβαση της Πυροσβεστικής υπήρξε γρήγορη και αποτελεσματική, αποτρέποντας τυχόν μεγαλύτερη καταστροφή. Το ανακριτικό τμήμα της Πυροσβεστικής διεξάγει έρευνα για τα αίτια των πυρκαγιών.

Η περιοχή γύρω από το χωριό παραμένει ευάλωτη σε τέτοια περιστατικά. Είναι σημαντικό για τους κατοίκους και τους επισκέπτες να είναι πάντα σε ετοιμότητα και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προφύλαξης για την αποφυγή πυρκαγιών.

Ευχόμαστε να παραμείνουμε όλοι σε εγρήγορση και να συνδράμουμε στην προστασία του περιβάλλοντος και της κοινότητας μας.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Σύνδεσμος Αθήνας	Ευρώ
Γαλανούλης Αλέξης, Λάρισα	30
Ευαγγέλου Θωμάς, Αθήνα	30
Καρτέρης Κωνσταντίνος, Ηράκλειο	50
Κυριαζής Δημήτριος, Αθήνα	20
Νίκου Παναγιώτης, Αθήνα	20
Πατσιαούρας Σωτήρης, Μορφοβούνι	20
Πίτσαβος Χρήστος, Αθήνα	100
Τσιρογιάννη Αικατερίνη, Αθήνα	20
Καρδίτσα	
Καφεντζής Ιωάννης	20

ΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ALPHA BANK ΣΤΟΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕ IBAN GR 460140 3610 3610 0200 2012 249
 Να συμπληρώνετε απαραίτητα το ονοματεπώνυμό σας.

Επιμνημόσυνη δέηση στους τάφους του Κυρού Σεραφείμ Τίκα και του Νικολάου Πλαστήρα

Την Κυριακή 15 Δεκεμβρίου 2024, πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επισημότητα η καθιερωμένη ετήσια επιμνημόσυνη δέηση στους τάφους δύο επιφανών Καρδίτσιωτών, του Μακαριστού Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, Κυρού Σεραφείμ Τίκα, και του Πρωθυπουργού και Στρατηγού, Νικολάου Πλαστήρα, στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών, στην περιοχή «Μετς» Παγκρατίου.

Η εκδήλωση, την οποία διοργάνωσε ο Σύλλογος των Απανταχού εκ του Νομού Καρδίτσας καταγομένων, ξεκίνησε στις 12:00 το μεσημέρι και συγκέντρωσε πλήθος κόσμου, που τίμησε τη μνήμη αυτών των δύο σπουδαίων ανδρών, οι οποίοι έχουν συνδέσει το όνομά τους με την ιστορία της Ελλάδας και του νομού Καρδίτσας.

Η επιμνημόσυνη δέηση τελέστηκε με την παρουσία του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Ευρίπου, κ. Χρυσόστομου, ως εκπρόσωπου του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος, κ.κ. Ιερωνύμου Β', ο οποίος χοροστάτησε και τέλεσε την ακολουθία.

Για τη ζωή και το έργο του Μακαριστού Αρχιεπισκόπου Σεραφείμ Τίκα, μίλησε ο κ. Κωνσταντίνος Τίκας, αξιωματικός του Στρατού Ξηράς και συγγενής του τιμώμενου προσώπου, αναδεικνύοντας την προσφορά του στην Εκκλησία και την κοινωνία. Από την πλευρά του, για τον Πρωθυπουργό και Στρατηγό, Νικόλαο Πλαστήρα, το έργο και η σημασία του για την πολιτική και στρατιωτική ιστορία της χώρας, αναφέρθηκε ο κ. Λάμπρος Τσοπράς, δικηγόρος.

Τις δέουσες τιμές απέδωσε η Φιλαρμονική της Ελληνικής Αστυνομίας.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των πολιτικών και στρατιωτικών Αρχών, καθώς και μέλη Καρδίτσιωτικων, Θεσσαλικών, Μικρασιατικών, Χιακών και Λεσβιακών σωματείων, που τίμησαν με την παρουσία τους αυτούς που υπηρέτησαν τη χώρα και την περιοχή με αφοσίωση και προσφορά. Τελετάρχης της εκδήλωσης ήταν ο κ. Ανδρέας Σκαρτσίλας, πρώην Διευθυντής Δημοσίων Σχέσεων Περιφέρειας Αττικής.

Η εκδήλωση αυτή αποτέλεσε μια συγκινητική υπενθύμιση του έργου και της κληρονομιάς αυτών των δύο σημαντικών ανθρώπων για την περιοχή της Καρδίτσας, αλλά και για όλη τη χώρα.

ΜΟΝΟΤΕΧΝΗ
 • ΜΟΝΩΣΕΙΣ • ΣΤΕΓΑΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
 • ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ
 • ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΑΡΑΤΣΩΝ • ΑΦΡΟΜΠΕΤΑ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
 ΤΗΛ.: 210 7704369 - ΚΙΝ.: 6937 805 626
 ΕΔΡΑ: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 76

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ ΤΑ ΑΓΡΑΦΑ

Αποστόλης Δ. Καπερώνης
 Μεσσηνικολίτικα λουκάνικα με πράσο
 Τμώλου και Γρηγορίου Ε' 74
 Βύρωνα
 Τηλ.: 210 76 66 375
 Οικ.: 210 76 59 336 & 210 76 61 713

Προμηθέας EST. 1998
 Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ, ΟΤΙΝ ΤΟ ΘΕΛΕΤΕ

ΣΧΟΛΙΚΑ | ΧΑΡΤΙΚΑ | ΒΙΒΛΙΑ | ΤΣΑΝΤΕΣ | ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ | ΕΠΟΧΙΚΑ | ΔΩΡΑ | ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ Η/Υ & ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ
Ι. ΚΟΡΟΜΠΙΛΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε. - ΝΕΑ ΑΓΟΡΑ - ΚΑΡΔΙΤΣΑ - 2441025226 - info.epromitheas@gmail.com - www.e-promitheas.gr

ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

Πολύς ο κόσμος στο χωριό μας για άλλη μια φορά τις ημέρες του Δεκαπενταύγουστου. Το στοιχείο που ξεχώρισε όμως κι έκλειψε τις εντυπώσεις ήταν η έντονη και πολυάριθμη παρουσία νέων ανθρώπων. Φίλοι, γνωστοί και συγγενείς βρεθήκαμε, είπαμε τα νέα μας και διασκεδάσαμε στο όμορφο χωριό μας. Η πλατεία και τα καταστήματα γέμισαν κόσμο, δίνοντας ζωή και δημιουργώντας προσδοκίες για ακόμα μεγαλύτερη προσέλευση την επόμενη φορά.

Σε όλο αυτό το υπέροχο κλίμα βοήθησε βέβαια και το πλούσιο πρόγραμμα πολιτιστικών εκδηλώσεων ΠΛΑΣΤΗΡΙΑ 2024, το οποίο συνδιοργανώθηκε από τους Συλλόγους των χωριανών μας, από τον Δήμο Λίμνης Πλαστήρα, την Τοπική Κοινότητα και την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν στις 4/8 με τη θεατρική παράσταση «Αν δεν μου δίνεις την ποίηση, Κύριε» από τη θεατρική ομάδα ΟΜ του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα. Στις 12/8 είχαμε τη γιορτή πίτας, τραγουδι από τη χορωδία του Συλλόγου Καρδίτσας και την παρουσία 5 χορευτικών ομίλων της γύρω περιοχής, που παρουσίασαν παραδοσιακούς χορούς από διάφορα μέρη της Ελλάδας. Στις 13/8 ακολούθησε η Λαϊκή Βραδιά και στις 14/8 το μεγάλο παραδοσιακό πανηγύρι μας, με την πλατεία ασφυκτικά γεμάτη από κόσμο. Στις 15/8 υποδεχθήκαμε την Παναγία με θρησκευτική κατάνυξη και σεβασμό, και φιλοξενήθηκε μέχρι και τις 31/8 στον Ιερό Ναό του χωριού μας, όπως κάθε χρόνο. Με τη βοήθειά της και του χρόνου να είμαστε όλοι καλά για να την υποδεχθούμε και να τη φιλοξενήσουμε ξανά. Τέλος, στις 18/8 είχαμε την υπέροχη θεατρική παράσταση «Κύριε Υπουργέ, τι έγινε με το θέμα μ'» από το Θίασο του Δημήτρη Ρήτα.

Όλες οι εκδηλώσεις στέφθηκαν από μεγάλη επιτυχία! Συγχαρητήρια σε όλους τους συνδιοργανωτές. Ευχόμαστε από καρδιάς και του χρόνου να ανταμώσουμε στο αγαπημένο μας χωριό.

ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Το νεότερο μέλος του χορευτικού μας και μέλος του Συλλόγου μας, **Αμάντα (Αδαμαντία) Γαλανούλη**, κόρη του Θωμά και της Δέσποινας Γαλανούλη, πέτυχε την εισαγωγή της στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Βόλος), ως 2η στη γενική σειρά κατάταξης. Η επιτυχία της μας χαροποίησε ιδιαίτερα. Συγχαρητήρια Αμάντα! Καλές σπουδές!

ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Έναρξη Χορευτικού Τμήματος

Η λειτουργία του χορευτικού για το νέο χορευτικό έτος ξεκίνησε στις αρχές Οκτωβρίου. Κάθε Δευτέρα στις 7:15 μ.μ. έχουμε πρόβα στα γραφεία του Συλλόγου μας. Όποιος ενδιαφέρεται να συμμετάσχει στην προσπάθεια, μπορεί να απευθύνεται στα τηλέφωνα που αναγράφονται παρακάτω.

Επικοινωνία με τον Σύλλογο

Υπενθυμίζουμε ότι όσοι Βουνεσιώτες του Βόλου είτε επιθυμούν να επικοινωνήσουν με τον Σύλλογο είτε θέλουν να δημοσιευτεί στην εφημερίδα κάποιο κοινωνικό γεγονός που τους αφορά, μπορούν να απευθύνονται στα τηλέφωνα:

6974785222 – Σταμογιώργος Ηλίας

6977680825 – Βασιλούλης Κων/νος

6979506161 – Κατσακιώρη Σοφία

ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Αναφορά για την κατάσταση του Οστεοφυλακίου Μορφοβουνίου

Το παρακάτω email στάλθηκε από τον Γεώργιο Πανταζή, της Αρετής και Λάμπρου Πανταζή, κάτοικο Βούλας και Μορφοβουνίου προς το Δήμαρχο Δήμου Λίμνης Πλαστήρα κ. Παναγιώτη Νάνο, με κοινοποίηση στους Αντιδήμαρχο κ. Στέφανο Τσιαμαντά, Πρόεδρο κοινότητας Μορφοβουνίου κ. Απόστολο Σταμογιώργο και πρώην Δήμαρχο κ. Δημήτριο Τσιαντή.

Με ιδιαίτερη λύπη και οργή, διαπιστώσαμε, επισκεπτόμενοι τους χώρους του Οστεοφυλακίου Μορφοβουνίου στις 5 Νοεμβρίου 2024 και ξανά στις 7 Νοεμβρίου, ότι το μόλις πέρυσι το Νοέμβριο τοποθετημένο δίπλα στο σύζυγό της, Λάμπρο Πανταζή, κουτί με τα οστά της μητέρας μου, Αρετής Πανταζή, **δεν υπάρχει πουθενά!**

Ο δε χώρος εσωτερικά είναι απεριγραπτός: τραγικά παρατημένος, παραμελημένος, βρώμικος και ασεβής. Στοιβαγμένα, όπως-όπως, κουτιά, άλλα ανοιγμένα, με τα οστά να σέρνονται στο βρώμικο πάτωμα, τα μανουάλια των κεριών γεμάτα με σωρούς ετών λιωμένων κεριών και ελλιπείς περιχόμηση. Παρακάτω επισυνάπτω σχετικές φωτογραφίες.

Μέρος της θρησκευτικής ιστορίας του χωριού μας, οι δικοί μας άνθρωποι, βρίσκονται σε έναν χώρο τόσο επιδει-

κτικά ασεβή και παραμελημένο. Παρακαλώ για την άμεση ανεύρεση του ειδικού μεταλλικού κουτιού με τα οστά της μητέρας μου, τη φωτογραφία της και τη διευθέτηση του χώρου, σε έναν χώρο τιμής αντάξιο των νεκρών Μορφοβουνιωτών. Οι αρχαίοι μας πρόγονοι διέκοπταν τους πολέμους για να θάψουν και να τιμήσουν τους νεκρούς τους. Ο Δήμος μας είναι ικανός να τιμήσει και να διαφυλάξει τα οστά των προγόνων μας;

Παρακαλώ όπως μου γνωστοποιηθούν οι άμεσες ενέργειες και η τοποθέτηση της μητέρας μου στη θέση της, όπως επίσης και οι περαιτέρω ενέργειες προς αποφυγή παρόμοιων καταστάσεων, ως ευθύνη και υποχρέωση του Δήμου, στο παρόν email και για διευκρινήσεις στο τηλέφωνο 69...

Γιώργος Πανταζής

ΔΗΜΩΔΗ ΑΣΜΑΤΑ

Του Γιώργου Βασιλούλη

Αναρωτιόμαστε πώς έγραψε ο Όμηρος τα παγκόσμια αριστουργήματά του Ιλιάδα και Οδύσεια, όταν τα γεγονότα που εξιστορεί σε αυτά προηγήθηκαν κατά 400 χρόνια. (Ο Τρωικός πόλεμος πιθανολογείται το 1200 π.χ. ενώ ο Όμηρος έζησε το 800 π.χ.) Είναι πράγματι απορίας άξιον πώς ο λαός μεταφέρει από στόμα σε στόμα αιώνες ολόκληρους τα δημόσια αυτά αριστουργήματα χωρίς να γίνονται ποτέ γνωστές οι αυθεντικές πηγές. Άκουσα τελευταία τον αξεπέραστο Χρόνη Αηδονίδη στο συγκλονιστικό δημόδες άσμα "του νεκρού αδερφού" που μελοποίησε ένα μέρος του ο ίδιος. Το συγκεκριμένο ποίημα θυμάμαι πως το αναλύσαμε στο Γυμνάσιο και βγάλαμε σπουδαία συμπεράσματα. Η υπόσχεση του Κωνσταντή που έπρεπε να τηρηθεί οπωσδήποτε να φέρει την Αρετή από τα ξένα, πόσο μάλλον περισσότερο όταν γινόταν και επίκληση των θείων... "βάλλω τον ουρανό κριτή και τους Αγίους μαρτύρους". Η παρηγοριά της μάνας... Τι κρίμα που δεν διδάσκονται τόσο ωραία κείμενα τα σημερινά παιδιά! Γι' αυτό οι παλιότερες γενιές αποκτούσαν σφαιρική μόρφωση. Μπαίνουν στον πειρασμό να μεταφέρω ολόκληρο το σπουδαίο αυτό ποίημα για τους νεότερους περισσότερο, γιατί οι παλιότεροι λίγο, πολύ το γνωρίζουμε. Αλλά και μια νοσταλγική επανάληψη δεν βλάπτει.

«Μάννα μέ τους έννιά σου γιούς και με τη μιὰ σου κόρη, τὴν κόρη τὴ μονάκριβη τὴν πολυαγαπημένη, τὴν εἶχες δώδεκα χρονῶ κ' ἥλιος δὲ σοὺ τὴν εἶδε! Ὅσ' τὰ σκοτεινὰ τὴν ἔλουζε, ὅσ' τὰ φεγγα τὴ χτενίζει, ὅσ' τὰ στρι καὶ τὸν αὐγερινὸ ἔπλεκε τὰ μαλλιά της. Προξενητᾶδες ἦρθαν ἀπὸ τὴ Βαβυλῶνα, νὰ πάρουνε τὴν Ἀρετὴ πολὺ μακριὰ ὅσ' τὰ ξένα. Οἱ ὀχτῶ ἀδερφοὶ δὲ θέλουνε κ' ὁ Κωσταντῖνος θέλει. Μάννα μου, κ' ἄς τὴ δώσωμε τὴν Ἀρετὴ ὅσ' τὰ ξένα.

Ὅσ' τὰ ξένα κεί ποῦ περπατῶ, ὅσ' τὰ ξένα ποῦ πηγαίνω, ἂν πάμ' ἐμεῖς ὅσ' τὴν ξενιτιά, ξένοι νὰ μὴν περνοῦμε. —Φρόνιμος εἶσαι, Κωσταντή, μ' ἄσχημα ἀπιλογήτης. Κι' ἂ μὲρρη, γιέ μου, θάνατος, κ' ἂ μὲρρη, γιέ μου ἄρρώστια, κ' ἂν τύχη πίκρα γῆ χαρὰ ποῖός πάει νὰ μοῦ τὴ φέρη; —Βάλλω τὸν οὐρανὸ κριτὴ καὶ τοὺς ἀγίους μαρτύρους, ἂν τύχη κ' ἔρτη θάνατος, ἂν τύχη κ' ἔρτη ἄρρώστια, ἂν τύχη πίκρα γῆ χαρὰ, ἐγὼ νὰ σοῦ τὴ φέρω.» Καὶ σὺ τὴν ἐπαντρέψανε τὴν Ἀρετὴ ὅσ' τὰ ξένα, κ' ἐμπῆκε χρόνος δισεχτος καὶ μῆνες ὠργισμένοι κ' ἔπεσε τὸ θανατικὸ, κ' οἱ έννιά ἀδερφοὶ πεθάναν, βρέθηκε ἡ μάννα μοναχὴ σὺν καλαμιά ὅσ' τὸν κάμπο. Ὅσ' ὅλα τὰ μνήματὰ ἐκλαίγε, ὅσ' ὅλα μοιρολογεῖωταν, ὅσ' τοῦ Κωσταντίνου τὸ μνημεῖο ἀνέσπα τὰ μαλλιά της. «Ἀνάθεμά σε, Κωσταντή, καὶ μυριανάθεμά σε, ὅπου μοῦ τὴν ἐξώριζες τὴν Ἀρετὴ ὅσ' τὰ ξένα! τὸ τάξιμο ποῦ μοῦ ταξες πότε θὰ μοῦ τὸ κάμης; Τὸν οὐρανὸ βαλες κριτὴ καὶ τοὺς ἀγίους, μαρτύρους, ἂν τύχη πίκρα γῆ χαρὰ νὰ πᾶς νὰ μοῦ τὴ φέρης.» Ἀπὸ τὸ μυριανάθεμα καὶ τὴ βαρειά κατάρρα, ἡ γῆς ἀναταράχτηκε κ' ὁ Κωσταντῆς ἐβῆγκε. Κάνει τὸ σύννεφο ἄλογο καὶ τᾶστρο χαλινάρι, καὶ τὸ φεγγάρι συντροφιά καὶ πάει νὰ τῆς τὴ φέρει. Παίρνει τὰ ὄρη πίσω του καὶ τὰ βουνὰ μπροστά του. Βρίσκει τὴν κ' ἔχτενίζονταν ὄζου ὅσ' τὸ φεγγαράκι. Ἀπὸ μακριὰ τὴ χαιρετᾶ κ' ἀπὸ κοντὰ τῆς λέγει: «Ἄιντε ἀδερφή, νὰ φύγωμε ὅσ' τὴ μάννα μας νὰ πάμε. —Ἀλίμονο ἀδερφάκι μου, καὶ τί εἶναι τούτῃ ἡ ὥρα; Ἄν ἴσως κ' εἶναι γιὰ χαρὰ, νὰ στολιστῶ καὶ νὰ ρθω, κ' ἂν εἶναι πίκρα, πᾶς μου το, νὰ βάλλω μαῦρα νὰ ρθω. —Ἐλα Ἀρετὴ, ὅσ' τὸ σπῆτι μας, κ' ἄς εἶσαι ὅπως καὶ ἂν εἶσαι.» Κοντολυνίζει τᾶλογο καὶ πίσω τὴν καθίζει. Ὅσ' τὴ στράτα ποῦ διαβαίνανε πουλάκια κ' ἐκλαῖδουσαν, δὲν κ' ἐκλαῖδουσαν σὺν πουλιά, μῆτε σὰ χελιδόνια, μόν' κ' ἐκλαῖδουσαν κ' ἔλεγον ἀνθρωπινὴ ὁμίλια. «Ποιὸς εἶδε κόρη νῶμορφη νὰ σέρνη ὁ πεθαμένος! —Ἄκουσες Κωσταντῖνε μου, τί λένε τὰ πουλάκια;

—Πουλάκια εἶναι κ' ἄς κ' ἐκλαῖδουσαν, πουλάκια εἶναι κ' ἄς λένε.» Καὶ παρεχέι ποῦ πάγαιναν κ' ἄλλα πουλιά τοὺς λένε. «Δὲν εἶναι κ' ἄδικο, παρᾶξενο, μεγάλο, νὰ περπατοῦν οἱ ζωντανοὶ μὲ τοὺς ἀπεθαμένους! —Ἄκουσες, Κωσταντῖνε μου, τί λένε τὰ πουλάκια, πῶς περπατοῦν οἱ ζωντανοὶ μὲ τοὺς ἀπεθαμένους. —Ἀπρίλης εἶναι καὶ λαλοῦν καὶ Μᾶης καὶ Φωλεῦσαν. —Φοβοῦμαι σ' ἀδερφάκι μου, καὶ λιβανιάει μυρίζεις. —Ἐχτὲς βραδὺς ἐπήγαμε πέρα ὅσ' τὸν ἄη Γιάννη, κ' ἐθύμισάσε μας ὁ παπᾶς μὲ περισσὸ λιβάνι.» Καὶ παρεμπρὸς ποῦ πήγαμε, κ' ἄλλα πουλιά τοὺς λένε. «Γιὰ ἰδὲς θᾶμα κ' ἀντίθεμα ποῦ γίνεται ὅσ' τὸν κόσμο, τέτοια πανῶρια λυγερὴ νὰ σέρνη ὁ πεθαμένος!» Τᾶκουσε πάλι ἡ Ἀρετὴ κ' ἐρράγισε ἡ καρδιά της. «Ἄκουσες, Κωσταντῆ μου, τί λένε τὰ πουλάκια; —Ἄφησ' Ἀρετῶ, τὰ πουλιά κ' ὅ τι κ' ἂ θέλ' ἄς λέγουν. —Πᾶς μου, ποῦ εἶναι τὰ κάλλη σου, καὶ ποῦ εἶν' ἡ λεβεντιά σου, καὶ τὰ ξανθὰ σου τὰ μαλλιά καὶ τὸ μορφο μουστάκι; —Ἐχω καιρὸ π' ἄρρωστησα καὶ πέσαν τὰ μαλλιά μου.» Αὐτοῦ σιμὰ, αὐτοῦ κοντὰ ὅσ' τὴν ἐκκλησιὰ προφτάνουν. Βαρὰ χτυπᾶ τᾶλογο του κ' ἀπ' ἐμπροστὰ της χάθη. Κι' ἀκούει τὴν πλάκα καὶ βροντᾶ, τὸ χῶμα καὶ βοῖζει. Κινάει καὶ πάει ἡ Ἀρετὴ ὅσ' τὸ σπῆτι μοναχὴ τῆς. Βλέπει τοὺς κήπους τῆς γυμνοῦς, τὰ δέντρα μαραμμένα, βλέπει τὸν μπάλαμο ξερὸ, τὸ καρυοφύλλι μαῦρο, βλέπει μπροστὰ ὅσ' τὴν πόρτα τῆς χορτάρια φυτρωμένα. Βρίσκει τὴν πόρτα σφαιλιστὴ καὶ τὰ κλειδιά παρμένα, καὶ τὰ σπιτοπαράθυρα σφικτὰ μανταλωμένα. Κτυπᾶ τὴν πόρτα δυνατὰ, τὰ παραθύρια τρίζουν. «Ἄν εἶσαι φίλος διάβαινε, κ' ἂν εἶσαι ἐχθρὸς μου φύγε, κ' ἂν εἶσαι ὁ Πικροχάρωντας, ἄλλα παιδιὰ δὲν ἔχω, κ' ἡ δόλια ἡ Ἀρετοῦλα μου λείπει μακριὰ ὅσ' τὰ ξένα. —Σῆκω, μαννοῦλα μου ἄνοιξε, σῆκω, γλυκεῖά μου μάννα. —Ποιὸς εἶν' αὐτὸς ποῦ μοῦ χτυπάει καὶ μὲ φωνάζει μάννα; —Ἄνοιξε, μάννα μου ἄνοιξε κ' ἐγὼ εἶμαι ἡ Ἀρετὴ σου.» Κατέβηκε ἀγκαλιάστηκαν κ' ἀπέθαναν κ' οἱ δύο».

ΝΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕ ΑΠΟΛΥΤΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟ 1ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ – ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΓΛΥΠΤΑ ΣΤΟ ΣΤΕΦΑΝΙ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΟΥ

Με απόλυτη καλλιτεχνική επιτυχία ολοκληρώθηκε το 1^ο Διεθνές Συμπόσιο Γλυπτικής στο Υπαίθριο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, στη θέση «Στεφάνι» Μορφοβουνίου. Στις 7/10/2024 στο Πολιτιστικό Κέντρο Μορφοβουνίου έγινε η παρουσίαση των αποτελεσμάτων του 1ου Διεθνούς Συμποσίου Γλυπτικής, το οποίο πραγματοποιήθηκε από 12/9/2024 μέχρι 6/10/2024, με την οικονομική συνδρομή του «Ταμείου για το Μέλλον» του Γερμανικού Κράτους και του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με καλωσόρισμα από την αντιδήμαρχο Πολιτισμού κ. Γιάννα Ποδημάτα, τοποθέτηση στον δημόσιο χώρο Λίμνης Πλαστήρα κ. Νάνου, ομιλία της κ. Μαριάννας Δώδου, Δρ. πολιτικός μηχανικός και Δρ. Φιλοσοφίας, ομιλία της κ. Θέης Κανδήλα, πολιτικού μηχανικού υπεύθυνη μελέτης ΥΜΣΤ. Ακολούθησε η παρουσίαση των καλλιτεχνικών Συμποσίου από την κ. Χριστίνα Τσιαμαντά, η οποία είχε και την μεταφραστική ευθύνη Ελληνικά και Αγγλικά.

Ακολούθως έγινε συζήτηση με τους καλλιτέχνες του 1ου Διεθνούς Συμποσίου Γλυπτικής και συμμετείχαν οι κ.κ.:

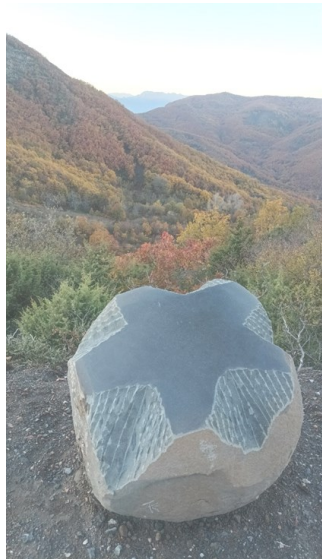
Θόδωρος Παπαγιάννης, ομότιμος Καθηγητής ΑΣΚΤ ΕΜΠ, γλύπτης, (Ελλάδα), δημιούργησε δύο εξαιρετικά έργα τα οποία κοσμούν το ΥΜΣΤ. Ο ανάρτης και η σκιά του, έχει τοποθετηθεί ανάμεσα στο πολυβολείο του ΕΛΑΣ και το όρυγμα οβίδας των κατακτητών. Το δεύτερο είναι δύο Αγραφιώτισσες με τα παιδιά τους, σκαλισμένα σε πέτρα.

Rainer Fest (Γερμανία), ο οποίος το 2023 δημιούργησε ένα εξαιρετικό γλυπτό για τα 80 χρόνια μνήμης από το κάψιμο των χωριών από τους Ιταλούς και τους Γερμανούς, ένα σπουδαίο έργο με υψηλούς συμβολισμούς, στο ίδιο κλίμα φέτος άφησε ένα σπουδαίο έργο με θέμα τον «Διάλογο για την ειρήνη».

Ton Kalle, (Ολλανδία), δημιούργησε μία ενότητα art land γλυπτών σε τοπική πέτρα,

«Μονοπάτια του Ωρίωνα», συνδυάζοντας θαυμάσια την αρχαία Ελληνική μυθολογία με την εικαστική ανάπτυξη του ΥΜΣΤ.

Francesco Moretti, (Ιταλία) δημιούργησε ένα δυναμικό γλυπτό από μέταλλο με θέμα «αναμένοντας την ειρήνη». Το νεκρό περιστέρι του Moretti είναι αφιερωμένο στην εισβολή των τούρκων στην Κύπρο του 1974, φέτος συμπληρώθηκαν 50 χρόνια από την Τουρκική εισβολή και κατοχή. Μαζί του η βοηθός του κ. **Λένια Χρυσικοπούλου**, δούλεψε και αυτή εντατικά, με αφοσίωση για το έργο.

Vassilis Vassili, (Καναδάς), είναι ομογενής από τη Χειμάρα της Βορείου Ηπείρου, αλλά κάνει χρόνια τώρα διεθνή καριέρα ως Καναδός καλλιτέχνης. Μαζί με τον αδελφό του Γρηγόρη Βασιλείου έχουν φτιάξει ένα μαρμάρινο γλυπτό εξαιρετικής αισθητικής.

Παρεμβάσεις έγιναν από το κοινό, μίλησαν οι κ.κ. Πίτσας Απτόστολος (τ. πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Καρδίτσας, Χαρίλαος Φατόλας, ιδιοκτήτης αίθουσας Τέχνης, ο ζωγράφος κ. Βάλλας, Αριστ. Τσόγκας, κ.α.

ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΤΟ ΥΜΣΤ

Μεγάλη είναι η αποδοχή του Υπαίθριου Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, με εκατοντάδες επισκέπτες, οργανωμένα και μεμονωμένοι που ανεβαίνουν στο «Στεφάνι». Ανάμεσά τους: 120 μέλη του Συλλόγου μεταπτυχιακών φοιτητών με υποτροφία του Ιδρύματος Ωνάση. Σύλλογος Εργαζομένων στα «Ελληνικά Πετρέλαια» Θεσ/κης, Λύκειο Ελληνίδων Αθηνών, Πολιτιστικός Λαογραφικός Σύλλογος Αθηνών, (Α.Καραγιώργου). Εκπαιδευτική επίσκεψη αντρών Κέντρου Νεοσυλλέκτων Στρατονομίας Καρδίτσας. Εκπαιδευτική επίσκεψη των συμμετεχόντων από πολλά μέρη της Ελλάδος σε σεμινάριο παραδοσιακών χορών που οργάνωσε ο Λαογραφικός Σύλλογος «Μενελαΐς» και ο κ. Ξυδιάς, με ξεναγό την εθελόντρια κ. Αφροδίτη Μπασδέκη. Επίσκεψη των συμμετεχόντων στην 16η Πανελλήνια Συνάντηση Αστυνομικών Ελλάδος που έγινε στη Λίμνη Πλαστήρα. Τελευταία το ΥΜΣΤ επισκέφθηκαν Κύπριοι με πρωτοβουλία του Ινστιτούτου Ελληνικού Πολιτισμού Κύπρου.

Επίσκεψη του δημάρχου Λίμνης Πλαστήρα σε Υπουργεία – Εξασφάλισε νέα χρηματοδότηση 1 εκ. για την αποκατάσταση ζημιών

Σειρά συναντήσεων με υπουργούς και στελέχη είχε ο δήμαρχος κ. Νάνος πρόσφατα: Στον υπουργό Εσωτερικών κ. Θ. Λιβάνιο ζήτησε πρόσθετη χρηματοδότηση για τις φυσικές καταστροφές. Εξασφάλισε 1.000.000 ευρώ, το μεγαλύτερο μέρος θα πάει για την κατασκευή τοιχείων στη συνοικία «Κοντοστεργιείκα».

Στον υφυπουργό κ. Χρ. Τριαντόπουλο, τέθηκαν θέματα: α) αποκατάσταση των πληγέντων που έχασαν την κατοικία τους από τις κατολισθήσεις σε Μορφοβούνι και οικισμούς της Καρίτσας με το καθεστώς των κατοίκων της Μεταμόρφωσης. Β) ζήτησε συμπληρωματική χρηματοδότηση 4,8 εκ. ευρώ για την αντιμετώπιση όλων των καταστροφών από τον «Ντάνιελ». Γ) Ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα προσκάλεσε τον υφυπουργό στη Λίμνη Πλαστήρα για την αντιμετώπιση των θεμάτων.

Με τον υφυπουργό Πολιτισμού κ. Φωτήλα, αρμόδιο για θέματα Σύγχρονης Τέχνης συζητήσε το θέμα του Υπαίθριου Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης και ζήτησε την συνδρομή του ΥΠΠΟ στην προσπάθεια που κάνει ο Δήμος για τον Πολιτιστικό Τουρισμό στη Λίμνη Πλαστήρα.

Τέλος, επίσκεψη στο Υπουργείο Υγείας και είχαν συνεργασία με τον διευθυντή ΤΥ κ. Ντεντιδάκη για την ένταξη στο ΕΣΠΑ του Πολυδύναμου Περιφερειακού Ιατρείου Πεζούλας, το οποίο θα κατασκευαστεί σε συνεργασία 5^{ης} ΥΠΕ και Κτιριακές Υποδομές ΑΕ.

ΤΙΜΗΘΗΚΕ Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ

Ιδανικά τιμήθηκε στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα η Παγκόσμια Ημέρα Οινοτουρισμού, η οποία είναι αφορμή και ευκαιρία να εξερευνηθούν οι λάτρεις του κρασιού και της φύσης τα ελληνικά οινοποιεία. Οι οινοπαραγωγοί ανοίγουν τις πόρτες τους, προσκαλώντας το κοινό να γνωρίσει τη νοστιμιά της οινοποιίας και τη μαγεία του ελληνικού αμπελώνα. Ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα κ. Παναγιώτης Νάνος, συνοδευόμενος από την αντιδήμαρχο Πολιτισμού και Τουρισμού κ. Γιάννα Ποδημάτα επισκέφθηκαν τον εκθεσιακό χώρο εκδηλώσεων της οικογένειας Καραμήτρου στο Μεσενικόλα, ενώ στην παρέα προστέθηκε και η κ. Αναστασία Αδαμοπούλου, αντιπ. Τουρισμού Θεσσαλίας.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΣΤΑ ΑΙΟΛΙΚΑ

ΚΑ : Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα σε συνεργασία με τους όμορους Δήμους Αγράφων, Αργιθέας, Καρδίτσας, Μουζακίου και Σοφάδων και η Περιφέρεια Θεσσαλίας, Π. Ε. Καρδίτσας συμμετείχαν στο Διήμερο Εκδηλώσεων save_agrafa στις 16 και 17/11/2024, προκειμένου να ενημερώσουν, ευαισθητοποιήσουν και κινητοποιήσουν τοπικούς παράγοντες φορείς και πολίτες σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις αδειοδοτήσεων έργων ΑΠΕ στην περιοχή, για συστράτευση στον αγώνα τους και στις προσπάθειές τους για ανατροπή των έργων αυτών.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΚΕΔΕ

Δυναμική ήταν η παρουσία του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα στο συνέδριο της ΚΕΔΕ. Πολλά και σημαντικά τα θέματα που συζητήθηκαν για το μέλλον της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο δήμαρχος έκανε παρεμβάσεις Α

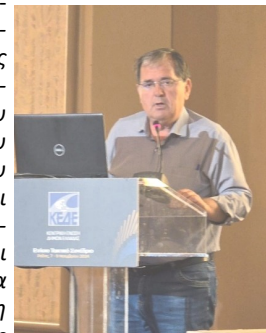
Α) στη συζήτηση για το Περιβάλλον, την κλιματική αλλαγή, την διαχείριση των υδάτινων πόρων, με συγκεκριμένες προτάσεις για την συγχώνευση των ΔΕΥΑ, την ενέργεια, κ.α

Β) Μίλησε για το Δημογραφικό εθνικό πρόβλημα με αθέατες πτυχές, καθώς και για πολιτικές επανακατοίκησης της υπαίθρου με βάση την εμπειρία του Αναπτυξιακού Προγράμματος Αγράφων που υλοποιεί ο Δήμος.

Στο περιθώριο του Συνεδρίου ο κ. Νάνος είχε επαφές με υπουργούς και στελέχη της Κυβέρνησης, όπως οι υπουργοί Εσωτερικών κ. Λιβάνιος, Κοινωνικής Συνοχής κ. Σ. Ζαχαράκης, ο υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής κ. Παπαστεργίου, Γ.Γ. κ. Πατσογιαννη, ΓΓ ΥΠΕΝ κ. Γραφάκο.

Η ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΡΑΦΩΝ ΘΕΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΡΕΙΝΩΝ ΔΗΜΩΝ

Με βάση το διάλογο που αναπτύχθηκε η Γ.Σ. της Κ.Ε.Δ.Ε. υιοθέτησε ψήφισμα με πολιτικές θέσεις και προτάσεις, ανάμεσα στις οποίες στην κατηγορία της ορεινότητας γίνεται ονομαστική αναφορά στη Διαδημοτική Αγράφων και το Αναπτυξιακό της Πρόγραμμα. Συγκεκριμένα το ψήφισμα ζητά: «Την ολοκλήρωση εφαρμογής του πρώτου πιλοτικού ολοκληρωμένου χωρικού σχεδίου ορεινών όγκων, που ήδη υλοποιείται στους δήμους Αργιθέας, Αγράφων και Λίμνης Πλαστήρα και την επέκτασή του στις υπόλοιπες ορεινές ενότητες και περιοχές της Ελλάδας.» Δικαίωση των δημάρχων στην πράξη.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ η ασφαλτόστρωση στο Μοσχάτο, συνεχίζεται στην αμπελοργική ζώνη Μεσενικόλα και στον κτηνοτροφικό οικισμό Ραζια Μορφοβουνίου, ένα έργο 1.280.000 από το πρόγραμμα Τρίτης. Μαζί με τα αρδευτικά, πρώτη φορά ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στον πρωτογενή τομέα του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, ενώ έπεται δυναμική συνέχεια!

“Χρυσός” ο Σεραφεΐμ Νάνος, δημότης αθλητής πάλης – συγχαρητήρια του δημάρχου

Σε διεθνές τουρνουά συμμετείχαν δύο αθλητές του ΓΑΣ Πλαστήρα το Σάββατο 26 Οκτωβρίου στο Τρίκαλα. Ο νεαρός Σεραφεΐμ Νάνος, 52 κιλά, κάνοντας τέσσερις συγκλονιστικούς αγώνες κατάφερε να βγει νικητής κατακτώντας το χρυσό μετάλλιο. Ο δήμαρχος κ. Νάνος έδωσε συγχαρητήρια για την διάκριση τονίζοντας: «*Συγχαίρουμε από καρδιάς τους αθλητές και ευχόμαστε πάντα επιτυχίες! Ιδιαίτερα στον χρυσό δημότη Σεραφεΐμ Νάνο, (εγγόνι του πρώην προέδρου Μορφοβουνίου κ. Σ. Νάνου) ευχόμαστε υγεία, ρώμη και αγωνιστική διάθεση και να είναι πάντα νικητής στους αγώνες και προπάντων στους μεγάλους αγώνες της ζωής!*»

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα στη Διεθνή Έκθεση Τουρισμού ΡΗΙΟΧΕΝΙΑ 2024

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα συνεχίζει σταθερά την προσπάθεια ανάδειξης της περιοχής και της προβολής του τουριστικού προϊόντος. Σ' αυτό το πλαίσιο φιλοξενείται στο περιπτερο της Περιφέρειας Θεσσαλίας στην 39η Διεθνή Έκθεση Τουρισμού ΡΗΙΟΧΕΝΙΑ, η οποία πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 14-16 Νοεμβρίου 2024.

ΞΕΚΙΝΑ ΝΕΟ ΕΡΓΟ 255.000 από το πρόγραμμα LEADER στο Μορφοβούνι.

Έργα 280.000 ευρώ από το Leader ολοκληρώθηκαν έργα αξίας 288.000 ευρώ, πλατείες Μορφοβουνίου, Νεοχωρίου και γήπεδο Φυλακτής, ενώ σύντομα ξεκινά νέο έργο 255.000 ευρώ, και αναμένεται σύντομα να ξεκινήσουν οι εργασίες στο Υπαίθριο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης.

ΝΕΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ, παραδόθηκε όχημα 4x4 μιάμισης καμπίνας τύπου pick-up, με αλατοδιανομέα και αντλητικό συγκρότημα πυρόσβεσης για τις ανάγκες του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα. Η προμήθεια του οχήματος προέρχεται από χρηματοδότηση του προγράμματος «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II» προϋπολογισμού 60.000,00€.

Στην αγορά οικοπέδου έκτασης 3,3 στρέμματα, προέβη ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα το οποίο προορίζεται να δημιουργηθεί η κεντρική πλατεία στον οικισμό Καλύβια Πεζούλας. Το οικόπεδο βρίσκεται πλησίον της Εκκλησίας στην κάτω πλευρά του δρόμου. Αξίζει να σημειωθεί ότι η αντικειμενική αξία του οικοπέδου βάση του Υπουργείου Οικονομικών είναι 127.992 ευρώ, ενώ η αγορά κόστισε στο Δήμο 66.524 ευρώ.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ Α΄ ΒΟΗΘΕΙΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ, με εκπαίδευση στις πρώτες βοήθειες, ειδικότερα στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση (BLS) και τους 4 αυτόματους απινιδωτές. Ένας είναι στο δημαρχείο στο Μορφοβούνι, 2^{ος} Καλύβια Πεζούλας, 3^{ος} Κοινοτικό γραφείο Μεσενικόλα, 4^{ος} στην ποδοσφαιρική ομάδα Νεοχωρίου.

Επιτυχία σημείωσε η Ημερίδα στη Λίμνη Πλαστήρα για την λειψυδρία – κατατέθηκαν σημαντικές προτάσεις

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε εκδήλωση με αντικείμενο την λειψυδρία, τις προκλήσεις και τις προοπτικές, η οποία διοργανώθηκε στο Πολιτιστικό Κέντρο Κερασιάς Λίμνης Πλαστήρα. Ομιλητές οι καθηγητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ.κ. Γ. Βλόντζος και Φ. Γεμτος, ο Θανάσης Μαρκινός μελλοντικός πρόεδρος ΟΔΥΘ, ο δήμαρχος κ. Π. Νάνος, οι αντιπεριφερειάρχες, Περιβάλλοντος κ. Φ. Λαμπρινίδης και Καρδίτσας κ. Κ. Τέλιος, ενώ τον συντονισμό έκανε ο δημοσιογράφος κ. Λάμπρος Ζαχαρής, πρόεδρος Ινστιτούτου των «Ψηφιακών Αργοναυτών», οργανωτής της Ημερίδας σε συνεργασία με το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα. Ακολούθησαν τοποθετήσεις από το κοινό και διάλογος ενώ ομόφωνα κατέληξαν σε προτάσεις, τις οποίες θα καταθέσουν στην Κυβέρνηση και την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Α) Τα υδάτινα αποθέματα είναι κρίσιμος εθνικός πόρος και λόγω της κλιματικής κρίσης επιβάλλεται ορθολογική διαχείριση, έτσι ώστε να καλύπτονται όλες οι ανάγκες.

Β) Η Θεσσαλία υπό προϋποθέσεις μπορεί να εξελιχθεί σε ένα μεγάλο πιλοτικό αγροδιατροφικό πάρκο με ποιοτικά αγαθά. Μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στην Εθνική Οικονομία, να καλύψει τις επισιτιστικές ανάγκες της χώρας, να περιοριστούν οι εισαγωγές αγροτικών προϊόντων και να αυξηθούν οι εξαγωγές ποιοτικών προϊόντων με υψηλή οικονομική αξία.

Γ) Να προχωρήσουν άμεσα τα έργα ορεινής υδρονομίας με την κατασκευή των φραγμάτων Μουζακίου, Πύλης και άλλων όπου κριθεί αναγκαίο και να αξιοποιηθούν ορθολογικά οι υδάτινοι πόροι στη Θεσσαλία, με συμπλήρωση μεταφοράς νερού από τον Αχελώο.

Δ) Να αναγνωριστεί η Λίμνη Πλαστήρα ως οικοσύστημα πολλαπλής σημασίας, ενεργειακής, τουριστικής και οικονομικής αξίας και ιδιαίτερη περιβαλλοντική οντότητα, με αποκλειστική αρδευτική χρήση στο ΤΟΕΒ Ταυρωπού και μόνο.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ, η εκπαιδευτικά προγράμματα στη Λίμνη

Επίσκεψη εργασίας πραγματοποιήσε η κ. Άρτεμις Παπαδημητρίου, Περιφερειακή Επόμενη Ποιότητας Εκπαίδευσης Θεσσαλίας, στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα, με σκοπό την διερεύνηση συνθηκών συνεργασίας και πρόωθησης εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στη Λίμνη.

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο γραφείο του δημάρχου, παρόντος του κ. Θ. Στεργιόπουλου, εντεταλμένου συμβούλου για τα θέματα Εκπαίδευσης, διεθνών σχέσεων, προγραμμάτων Erasmus, κ.α. Ο δήμαρχος έθεσε υπόψη της κ. Παπαδημητρίου τις υπάρχουσες δομές οι οποίες προσφέρονται για άμεση χρήση από τα σχολεία όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, όπως ο Βοτανικός Κήπος και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στο Νεοχώρι, τα Σχολεία Δάσους Κερασιάς και Μεσενικόλα και τα Μουσεία, Πλαστήρα (Μορφοβούνι) – Οίνου και Αμπέλου (Μεσενικόλα).

Ημερίδα Αξιολόγησης των Σχολείων Δάσους Κερασιάς - Μεσενικόλα: Λίμνη Πλαστήρα ιδανικός τόπος για "Εκπαίδευση έξω από την τάξη"

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε Ημερίδα Αξιολόγησης των Σχολείων Δάσους Λίμνης Πλαστήρα, στο Πολιτιστικό Κέντρο Κερασιάς, την οποία οργάνωσε ο Δήμος. Με την εκδήλωση αυτή ολοκληρώθηκε το

έργο «Χωροθέτηση, εγκατάσταση και λειτουργία δυο (2) προτύπων σχολείων δάσους στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα», το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Πράσινο Ταμείο (ΥΠΕΝ) και υλοποίησε ο Δήμος. Μίλησαν εκπαιδευτικοί, τεχνικοί κ.α., μεταξύ αυτών και ο χωριανός μας κ. Θωμάς Κοτοπούλης, σχολικός σύμβουλος.

Ο δήμαρχος κ. Παναγιώτης Νάνος, στην αξιολόγηση που έκαμε, ανέφερε μεταξύ των άλλων, ότι «στρατηγικός στόχος είναι να καταστεί η λίμνη Πλαστήρα εθνικό σημείο αναφοράς για την Περιβαλλοντική Καινοτομία, να συνδεθεί με όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Η σύνδεση της Λίμνης με τους νέους, είναι μέρος της ανανέωσης του τουριστικού προϊόντος, το οποίο θα συνεισφέρει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των κοινοτήτων.»

ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ Η ΠΑΔΥΘ – ΟΜΟΦΩΝΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΔΗΜΑΡΧΩΝ

Στο ΣτΕ κατά του νόμου για τον ενιαίο φορέα απορριμμάτων στη Θεσσαλία προσφεύγει η ΠΑΔΥΘ. Οι 10 Θεσσαλοί Δήμαρχοι που απαρτίζουν το Διοικητικό Συμβούλιο της Περιβαλλοντικής Αναπτυξιακής Δυτικής Θεσσαλίας (με αρμοδιότητα τη διαχείριση απορριμμάτων) αντιδρούν στην απόφαση της Κυβέρνησης.

Παρέμβαση του δημάρχου Λίμνης Πλαστήρα για τα έργα του Αχελώου

Παρέμβαση έκαμε ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα κ. Παναγιώτης Νάνος στη συζήτηση στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, η οποία πραγματοποιήθηκε αρχές Οκτωβρίου με πρωτοβουλία του κ. Κουρετα, για την μερική εκτροπή του Αχελώου Ο δήμαρχος τόνισε ότι είμαστε στο ίδιο έργο θεατές 40 χρόνια τώρα και είναι θέμα πολιτικής βούλησης να προχωρήσει το έργο και η κυβέρνηση οφείλει να αναγνωρίσει την αναγκαιότητα.

Ο δήμαρχος λίμνης Πλαστήρα ανέπτυξε τα εξής σημεία:

Α) η κλιματική κρίση συνηγορεί στην άμεση υλοποίηση του έργου, για περιβαλλοντικούς, αρδευτικούς, παραγωγικούς, ενεργειακούς οικονομικούς, κοινωνικούς λόγους.

Β) οι υδάτινοι πόροι είναι εθνικοί και έτσι πρέπει να αντιμετωπιστεί από την κυβέρνηση.

Γ) έγιναν επενδύσεις 700 εκ ευρώ και δεν πρέπει να μείνει ανενεργό ένα έργο που μπορεί να αποδειχθεί σωτήριο για την Θεσσαλία και τα χωριά που ερημώθουν.

Δ) έχει σημαντικές ενεργειακές συνιστώσες με εθνικό όφελος και την παραγωγή πράσινης ενέργειας, χωρίς ανάγκη ανεμογεννητριών που καταστρέφουν το Περιβάλλον.

Ε) παράλληλα με τον Αχελώο να ληφθεί μέριμνα για ορθολογική χρήση των υδάτινων πόρων στο Θεσσαλικό κάμπο. Η λίμνη Πλαστήρα είναι στο οικολογικό όριο και δεν μπορεί να υποστηρίξει τις αρδευτικές ανάγκες.

Στ) ο Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας γίνεται ως Ανώνυμη Εταιρία, με κίνδυνο μεσοπρόθεσμα να πουληθεί σε ιδιώτες και όλοι μας να βρεθούμε όμηροι της κερδοσκοπίας. Ο έλεγχος των νερών να μείνει στο Κράτος, την Περιφέρεια, τους Δήμους.

Δεκεμβριανά - Η Συμφωνία της Βάρκιζας

του Αγαπητού Κυρίτη Δημήτρη

«Δεκεμβριανά» του 1944, αποκαλούμε την ένοπλη σύγκρουση ανάμεσα στις Κυβερνητικές και βρετανικές δυνάμεις από την μια και τις δυνάμεις του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ από τη άλλη. Η έναρξή τους έγινε στις 3-12-1944, όταν στην Αθήνα άρχισαν πυροβολισμούς οι αστυνομικές δυνάμεις μπροστά στο μνημείο του αγνώστου στρατιώτη ενάντια στη διαδήλωση του ΕΑΜ, που είχε οργανωθεί ως απάντηση στο τελεσίγραφο της κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας για τον αφοπλισμό όλων των αντάρτικων ομάδων (ΕΛΑΣ και ΕΔΕΣ).

Οι μάχες τερματίστηκαν στις 6-1-1945 και ήταν η μόνη περίπτωση στο 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο κατά την οποία συγκρούστηκαν συμμαχικές δυνάμεις (Αγγλοι-ΕΛΑΣ). Τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα την περίοδο αυτή και αποτέλεσαν ορόσημο για την μεταπολεμική ιστορία της χώρας είναι τα παρακάτω.

11-10-1944 Στην Γιάλτα ο Τσόρτσιλ με τον Στάλιν αποφασίζουν να αποσυρθούν τα Βουλγαρικά στρατεύματα από την Μακεδονία και την Θράκη μέχρι το τέλος Οκτωβρίου.

12-10-1944 Οι Γερμανοί καταθέτουν στεφάνι στον άγνωστο στρατιώτη και εγκαταλείπουν την Αθήνα μέσω της Ιεράς οδού.

18-10-1944 Φτάνει στην Αθήνα από την Καζέρτα της Ιταλίας ο Γεώργιος Παπανδρέου, ο οποίος σχηματίζει κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας με την συμμετοχή 6 ΕΑΜιτών υπουργών.

5-11-1944 Ο Γεώργιος Παπανδρέου μετά από έντονες διαπραγματεύσεις ανακινώνει την διάλυση της πολιτοφυλακής και των οργανώσεων του ΕΛΑΣ και ΕΔΕΣ μέχρι στις 10-12-1944.

9-11-1944 Φτάνει στην Αθήνα η ορεινή ταξιαρχία του Ρίμινι με επικεφαλής τον Θρασύβουλο Τσακαλώτο.

20-11-1944 Το ΚΚΕ παρ' όλο που οι διαπραγματεύσεις με τον Παπανδρέου συνεχίζονται, αποφασίζει την ένοπλη σύγκρουση.

28-11-1944 Οι διαπραγματεύσεις του ΚΚΕ με τον Παπανδρέου ναυαγούν.

30-11-1944 Ο Γενικός Γραμματέας του ΚΚΕ Σιάντος διέταξε τον γενικό αρχηγό του ΕΛΑΣ Στέφανο Σαράφη να θέσει σε επιφυλακή τον ΕΛΑΣ και να κινηθεί προς τη πρωτεύουσα το 42ο Σύνταγμα Γραβιάς - Άμφισσας και το 52 ο Σύνταγμα Λαμίας-Δομοκού.

1-12-1944 Ο 6 Υπουργός του ΕΑΜ στην Κυβέρνηση Παπανδρέου αποχωρούν.

3-12-1944 Πραγματοποιείται συλλαλητήριο στην πλατεία Συντάγματος στην οποία συγκεντρώνονται 100.000 άτομα παρά την κυβερνητική απαγόρευση. Κατά την διάρκεια της συγκέντρωσης οι αστυνομικές δυνάμεις άνοιξαν πυρ εναντίον των συγκεντρωμένων με αποτέλεσμα να σκο-

τωθούν 15 διαδηλωτές και να τραυματιστούν 100.

Τις επόμενες ημέρες οι συγκρούσεις γενικεύονται. Ο Παπανδρέου υποβάλει την παραίτηση του στον Άγγλο πρεσβευτή Λήπερ. Πείθεται όμως από τους Άγγλους και παραμένει στην θέση του. Στο διάστημα 6 με 12 Δεκεμβρίου ακολουθούν σκληρές μάχες ανάμεσα στους αντιπάλους με σπουδαιότερη την μάχη στου Μακρυγιάννη. Οι χωροφύλακες αμύνονται σταθερά και η κατάσταση αλλάζει υπέρ των κυβερνητικών δυνάμεων.

25-12-1944. Φτάνει στην Αθήνα ο Τσόρτσιλ και στις 26 και 27 Δεκεμβρίου γίνονται διάφορες συσκέψεις. Κατά την σύσκεψη πήρε μέρος και ο ηγέτης του ΚΚΕ Σιάντος ο οποίος απαιτήσε να δοθούν στο ΕΑΜ τα μισά υπουργεία, να διαλυθεί η Χωροφυλακή, να τιμωρηθούν οι δοσίλογοι, το Φεβρουάριο του 1945 να γίνει δημοψήφισμα για το πολιτικό και ελεύθερες εκλογές τον Απρίλιο του 1945. Όλα τα αιτήματα του απορρίφθηκαν.

3-1-1945 Παραιτείται ο Παπανδρέου και την πρωτοπορία αναλαμβάνει ο Νικόλαος Πλαστήρας, ο οποίος σχηματίζει κυβέρνηση χωρίς το ΕΑΜ. Ορίζεται από τους Άγγλους Αντιβασιλέας ο Αρχιεπίσκοπος Δαμασκηνός.

Τσώρτσιλ στην Αθήνα με τον Δαμασκηνό

6-1-1945. Αποχωρούν από την Αθήνα οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ παίρνοντας μαζί του και χιλιάδες αμάχους ως αιχμαλώτους πολέμου.

11-1-1945 Ο ΕΛΑΣ υπογράφει ανακωχή με τους Άγγλους.

12-2-1945 μετά από μακρές συνομιλίες υπογράφεται η συμφωνία της Βάρκιζας που τυπικά υπήρξε η απόλυτη πολιτική και στρατιωτική ήττα του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ.

Κατά τις μάχες που δόθηκαν, μέσα σε λίγες ημέρες η Αθήνα μετατράπηκε σε ερείπια και πολλοί άμαχοι έχασαν την ζωή τους άδικα. Τα γεγονότα του Δεκεμβρίου θεωρούνται σαν η 2η φάση του Ελληνικού εμφυλίου πολέμου που οδήγησαν στην 3η φάση, που έληξε με την συντριβή του ΔΣΕ στο Γράμμο τον Αύγουστο του 1949.

Το χάσμα ανάμεσα στις δύο παρατάξεις δεν έδειχνε να γεφυρώνεται εύκολα και σύνομα η Συμφωνία της Βάρκιζας αποτέλεσε γράμμα κενό. Οι εκατέρωθεν παραβιάσεις των όρων της οδήγησαν σε νέα πολιτική πόλωση και στα δραματικά γεγονότα του Εμφυλίου Πολέμου, που διήρκεσε ως τις 30 Αυγούστου 1949.

Η Συμφωνία της Βάρκιζας
Μετά την ανακωχή των «Δεκεμβριανών» στις 11-1-1945 υπογράφεται στις 12-2-1945 από αντιπροσώπους των Βρετανών, της Κυβέρνησης και του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ η Συμφωνία της Βάρκιζας.

Τη Συμφωνία αποτελούσαν εννέα άρθρα τα οποία προέβλεπαν.

1. Τη δημιουργία μιας δημοκρατικής πολιτείας με πλήρεις πολιτικές ελευθερίες.

2. Την άρση του στρατιωτικού νόμου.

3. Την αμνηστία των πολιτικών αδικημάτων (αλλά με την εξαίρεση των κοινών αδικημάτων), που πραγματοποιήθηκαν μετά τις 3 Δεκεμβρίου 1944.

4. Την πλήρη απελευθέρωση των συλληφθέντων από τον ΕΛΑΣ.

5. Τη δημιουργία ενός νέου Εθνικού Στρατού.

6. Την αποστράτευση του ΕΛΑΣ και τον πλήρη αφοπλισμό του.

7. Την εκκαθάριση των δημοσίων υπηρεσιών.

8. Την αντίστοιχη εκκαθάριση των σωμάτων ασφαλείας,

9. Τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για το πολιτειακό ζήτημα και εκλογών με συμμετοχή διεθνών παρατηρητών

Αμέσως μετά την υπογραφή της Συμφωνίας ακολούθησε ο αφοπλισμός του ΕΛΑΣ, ο οποίος ολοκληρώθηκε στις 28 Φεβρουαρίου. Παραδόθηκαν 50.000 όπλα διαφόρων τύπων.

Μερικές μονάδες του, όπως και ο καπετάνιος του ΕΛΑΣ Άρης Βελουχιώτης, αρνήθηκαν να δεχτούν τη Συμφωνία και κατέφυγαν και πάλι στα βουνά, να συνεχίσουν τον ένοπλο αγώνα, παρότι ο τελευταίος είχε υπογράψει την αποστράτευση του ΕΛΑΣ. Το Κ.Κ.Ε. τους αποκήρυξε αμέσως, αν και πλέον έχει παραδεχθεί ότι η απόφαση του Βελουχιώτη ήταν σωστή και τον έχει αποκαταστήσει πολιτικά.

Παρά την υπογραφή της Συμφωνίας, στην Αθήνα προέκυψε και πάλι διαφωνία μεταξύ των κομμάτων, όσον αφορά την ημερομηνία των εκλογών, που το ΕΑΜ απαιτούσε να γίνουν εντός του έτους 1945 καθώς και της ημερομηνίας του δημοψηφίσματος για το πολιτειακό για την επάνοδο του Βασιλιά Γεωργίου του Β.

Το χάσμα ανάμεσα στις δύο παρατάξεις δεν έδειχνε να γεφυρώνεται εύκολα και σύνομα η Συμφωνία της Βάρκιζας αποτέλεσε γράμμα κενό. Οι εκατέρωθεν παραβιάσεις των όρων της οδήγησαν σε νέα πολιτική πόλωση και στα δραματικά γεγονότα του Εμφυλίου Πολέμου, που διήρκεσε ως τις 30 Αυγούστου 1949.

Στις 6-4-1945 η κυβέρνηση Ν. Πλαστήρα εξαναγκάζεται από τους Άγγλους σε παραίτηση και την πρωτοπορία οι Άγγλοι αναθέτουν στον Ναύαρχο Π. Βούλγαρη, ο οποίος παραίτεται τον Οκτώβριο και την πρωτοπορία αναλαμβάνει την 1-11-1945, για είκοσι ημέρες ο Π. Κανελλόπουλος, που και αυτός αντικαθίσταται από τον κεντρώο Θεμιστοκλή Σοφούλη, ο οποίος κάτω από την πίεση των Άγγλων θα προκηρύξει εκλογές στις 31-3-1946.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Γράφει ο Δημήτρης Καλαντζής, Βερολίνο

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

Η τοπική Ιστορία παίζει σημαντικό ρόλο ως βασικό εργαλείο για την ανάπτυξη και την ενίσχυση της ταυτότητας και της κοινωνικής συνοχής σε μια κοινότητα. Μέσω της μελέτης της τοπικής Ιστορίας, οι κάτοικοι μπορούν να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν τις ρίζες τους, την εξέλιξη του τόπου τους και τις παραδόσεις τους. Η τοπική Ιστορία μπορεί να αναδείξει τις ιδιαίτερες και τις παραδόσεις της κοινότητας, να διατηρήσει τη μνήμη και την κληρονομιά του τόπου και να ενισχύσει τον σεβασμό για την τοπική ιδιαιτερότητα και παράδοση. Η τοπική Ιστορία μπορεί να ανοίξει νέους δρόμους για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας και του τουρισμού, μέσω της ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ανέγερσης νέων μνημείων και αξιοπρόσεκτων σημείων αναφοράς της περιοχής. Τελικά η τοπική Ιστορία αποτελεί έναν πολύτιμο πόρο για την κοινότητα, που μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη και την ενίσχυση της ταυτότητας, της οικονομικής και της κοινωνικής συνοχής.

Η διαφθορά της παράδοσης είναι ένα πρόβλημα που επηρεάζει πολλές κοινωνίες σήμερα και αντικατοπτρίζει την αποδυνάμωση των αξιών και των αρχών που μεταδίδονται από γενιά σε γενιά. Ωστόσο, η αντιμετώπιση αυτού του μεγάλου υπαρκτού προβλήματος μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό εργαλείο για την ανάπτυξη μιας επαρχιακής κοινωνίας.

Η ενίσχυση και η προστασία της παράδοσης μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία ενός σταθερού και βιώσιμου περιβάλλοντος για τις μελλοντικές γενιές. Η παράδοση μπορεί να λειτουργήσει ως κατεύθυνση και εμπνευση για την ανάπτυξη νέων ιδεών και προσεγγίσεων σε διάφορους τομείς, όπως η τέχνη, η επιστήμη και η μοντέρνα τεχνολογία. Η παράδοση μπορεί να συμβάλει στην κοινωνική συνοχή και στην ανάπτυξη της ταυτότητας μιας κοινότητας. Η διατήρηση των παραδοσιακών πρακτικών, των τελετουργιών και των γλωσσικών ιδιωμάτων, μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση του συναισθήματος της κοινότητας και στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των μελών της. Τέλος, η παράδοση μπορεί να λειτουργήσει ως πηγή μάθησης και εμπειριών για τις νέες γενιές. Η μετάδοση των παραδοσιακών γνώσεων, δρόμων

και πρακτικών από τους πρεσβύτερους στους νεότερους μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της κριτικής σκέψης, της δημιουργικότητας και της αυτοεκτίμησης.

Συνοψίζοντας, η παράδοση μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό εργαλείο για την ανάπτυξη μιας κοινωνίας, με την προώθηση της σταθερότητας, της κοινωνικής συνοχής και της μάθησης. Είναι σημαντικό να διατηρούμε και να αναπτύσσουμε την παράδοση ως μέσο για την καλύτερη και βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοτήτων μας.

Για την αντιμετώπιση αντίξων συνθηκών και κακόβουλων ντόπιων ή ξένων πολιτών, είναι σημαντικό να ληφθούν κάποια μέτρα προστασίας και πρόληψης. Ορισμένες απαραίτητες πρακτικές που μπορούν να μας βοηθήσουν είναι:

Ανάπτυξη ενός σαφούς συστήματος πληροφόρησης και επικοινωνίας με το κοινό, ώστε να διευκολύνει την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης κι όχι μόνο.

Εκπαίδευση των πολιτών σχετικά με τις διαδικασίες ασφαλείας και την προστασία τους από κακόβουλες για το κοινό συμφέρον ενέργειες.

Συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές για την ανάπτυξη σχεδίων αντιμετώπισης κρίσεων και αντίδρασης σε επείγουσες καταστάσεις.

Παροχή υποστήριξης και προστασίας στα άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα, προσωπικά, εκβιασμού ή απειλών από κακόβουλους πολίτες.

Καταγραφή και ανάλυση των πραγματικών και πιθανών απειλών και κινδύνων, ώστε να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για την προστασία των πολιτών και των δημόσιων υπηρεσιών.

Επιπλέον, είναι σημαντικό να διατηρούνται, η διαφάνεια και η επικοινωνία με την κοινωνία, ώστε να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν προβλήματα και αντιξότητες που μπορεί να προκύψουν και πάντα θα προκύπτουν, αφού απόλυτη ασφάλεια δεν υπάρχει.

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί μείζονα ανησυχία και για την ανάπτυξη της επαρχίας, το ζήσαμε με τις πλημμύρες και τις καταστροφές στον τόπο μας, καθώς μπορεί να έχει πολύ αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, τη γεωργία, τις τεχνικές υποδομές, το ζωικό και φυτικό βασίλειο, τον τουρισμό και την οικονομία γενικότερα. Οι κλιματική αλλαγή μπορεί να οδηγήσει στο μέλλον σε ακραία και απρόβλεπτα καιρικά φαινόμενα, όπως ξηρασίες, πλημμύρες και καύσωνες, που μπορούν να προκαλέσουν ζημιές στην υποδομή και την πα-

ραγωγική βάση της περιοχής. Για να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος της κλιματικής αλλαγής και να διασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη της επαρχίας, είναι απαραίτητο να ληφθούν γενικότερα μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την κατά τόπους σφύφρα χρήση υδάτινων πόρων, την προσαρμογή μας στις αλλαγές του κλίματος και την προώθηση βιώσιμων πρακτικών σε όλους τους τομείς της επαρχιακής οικονομίας. Η ενημέρωση των πολιτών και η συμμετοχή τους σε πρωτοβουλίες για την προστασία του περιβάλλοντος είναι επίσης σημαντική για την αειφόρο ανάπτυξη της επαρχίας. Ο διάλογος πρέπει να αποτελέσει ένα πολύ αποτελεσματικό μέσο για την ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον μορφών παραγωγής ενέργειας. Μέσω του διαλόγου, μπορούν να εξεταστούν διάφορες τεχνολογίες και πρακτικές που προωθούν τη βιωσιμότητα στον τομέα της ενέργειας. Κοινοπραξίες πολιτών και Δήμου π.χ. για την κεντρική παραγωγή φιλικής προς το περιβάλλον ενέργειας κι η απεξάρτηση από ακριβή αλλαχού παραγόμενη.

Οι ενδιαφερόμενοι φορείς, όπως πολίτες, επιχειρήσεις, φορείς του επαρχιακού χώρου, ακαδημαϊκοί και μη, μπορούν να συζητήσουν και να συνεργαστούν για την ανάπτυξη και εφαρμογή πράσινων λύσεων στον τομέα της ενέργειας. Κατά τη διάρκεια αυτών των διαλόγων, μπορούν να ανταλλάξουν ιδέες, εμπειρίες και να βρεθούν βέλτιστες πρακτικές, καθώς και να εξετάσουν τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να συνεργαστούν για την προώθηση της αειφορίας στον τομέα της ενέργειας προς το συμφέρον όλων των συμμετεχόντων. Στον ευρωπαϊκό χώρο υπάρχουν πολλές τέτοιες μορφές συνεργασίας κι απεξάρτησης περιοχών από κέντρα παραγωγής ενέργειας. Ο διάλογος μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη κοινών στρατηγικών και πολιτικών για την προώθηση των φιλικών προς το περιβάλλον μορφών παραγωγής ενέργειας. Μέσα από τον διάλογο, μπορούν να οριστούν στόχοι και προτεραιότητες, να αναγνωριστούν εμπόδια και να αναπτυχθούν λύσεις για την προώθηση της αυτόνομης βιωσιμότητας του τομέα της ενέργειας.

Όλα αυτά είναι δυνατά μόνο μέσω μιας κοινωνίας πολιτών που θα τα στηρίζει και θα φροντίζει από κοινού να παρακάμπτονται τα τυχόν εμπόδια και οι πιθανές τρικλοποδιές της ζωής. Ότι ουσιαστικό στο μέλλον για τον τόπο θα γίνει η δεν θα γίνει, θα είναι αποτέλεσμα των ιδεών, των πρωτοβουλιών και των ενεργειών του σήμερα. Αυτό για μένα είναι ένας συνοπτικός ορισμός της εννοίας όραμα.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΝΗΜΗΣ ΑΛΓΕΙΝΗΣ

φωνο το BBC, « εδώ Λονδίνο», «Ντόϊτσε Βέλε», κρυφά, συνομωτικά, παράνομα. Αφουγκράζομαι. Φοβάσαι, μήπως βρεθεί κάποιος καταδότης. Είχες υποστεί πολλά λόγω «κοινωνικών φρονημάτων», δεν θέλεις να τα υποστούμε κι εμείς. Ούτε που φανταζόσουν τότε ότι διδάσκαλε αξίες, δημοκρατία, ήθος, αγώνα. Μας διάβαζες άρθρα, ειδήσεις, με χρώμα στη φωνή. Πολύ σου άρεζε το διάβασμα, το ίδιο και η γραφή· ανορθόγραφη, μα στοιχισμένη και καλλιτεχνική. Με υπομονή μου έμαθες να γράφω, να σβήνω, να ξαναπροσπαθώ. Εσύ, ο απόφοιτος της Τρίτης δημοτικού, που αναγκάστηκες ν' αφήσεις το σχολείο για τις ανάγκες της επιβίωσης. Βοσκόσ στα γίδια... Πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμός, «να πούμε πάλι την προπαίδια.» Κι ένιωθες την ανάγκη να απολογηθείς που δεν ήξερες τη διαίρεση για να με βοηθήσεις περισσότερο.

Λίγες μέρες μετά... Γενάρης ακόμα

Χιονίζει σήμερα. Αραιές οι νιφάδες αλλά το κρύο αμειλικτο. Με παρηγορεί η ιδέα ότι τώρα δεν κρύνεις. Υπέφερες πάντα απ' το κρύο το χειμώνα. Εγώ, μπαμπά, κρύνω πολύ σήμερα. Παγωμένη η ψυχή μου αρνείται ακόμη να αποδεχθεί την απουσία σου... Δε μπορείς να δεις σήμερα το χιόνι, που τόσο σου άρεζε! Έβγαινες στο πάρκο με τα παιδιά μας κ' έκανες χιονάνθρωπο κι έπαιζες χιονοπόλεμο μαζί τους σα μικρό παιδί! Το παιδί που δεν πρόλαβε να ζήσει τη δική του παιδική ηλικία γιατί είχε «υποχρεώσεις». Το παιδί που, αντί για παπούτσια, είχε γουρνοτσάρουχα μόνο. Φτώχεια, πείνα, κρύο, δουλειά στα ποδάρια, στ' αμπέλι, στα ξύλα, δουλειές του ποδαριού για να υπάρχει στο σπίτι ψωμί, λίγο λάδι, λίγα φασόλια...

Μεγαλώνεις, ωριμάζεις απότομα. Παιδί – έφηβος – ενήλικος. Ποια εφηβεία; Ποιος νοιάστηκε γι' αυτήν; Όλα τα πάλεψες μόνος σου. Κάποια καλή μοίρα σε φέρνει κοντά στη μάνα. Παντρεύεστε. Ο «μήνας του μέλιτος» ξεκινά μόνο μ' ένα καρβέλι ψωμί κι ένα βάζο γλυκό κυδώνι! (κεράσματα του γάμου, κατά το έθιμο). Αγαπηθήκατε πολύ, παλέψατε μαζί, δημιουργήσατε μαζί. Νικήσατε τη φτώχεια, τη μιζέρια, το κρύο, την πείνα. Δημιουργήσατε την οικογένειά μας, με φροντίδα, με νοιάξιμο, με αγάπη. Μας δώσατε αξίες και αρχές σταθερές.

22 Γενάρη 2022

Σάββατο... Κάνει πολύ κρύο σήμερα. Θα πήγαινες στη λαϊκή όπως συνήθιζες και θα ψώνιζες για όλους μας. «Καλύτερα να μην πας σήμερα μπαμπά, θα κρυώσεις». Η φιγούρα σου με το χοντρό ημίπαλο και το ζεστό κασκόλ - να σέρνει το καρότσι της λαϊκής είναι τυπωμένη ακόμη στο μυαλό μου.

8-3-2022 Η μέρα της γυναίκας

Σήμερα οι εγγονές σου μου θύμισαν πως λίγα χρόνια πριν, αυτή τη μέρα, πρόσφερες σε όλες τις γυναίκες της οικογένειας από ένα λουλούδι λέγοντας «σ' αγαπώ πολύ!». Δεν συνήθιζες να το λες... Ακόμη σε μαθαίνω.

27 Απρίλη 2022 Μετά το Πάσχα

Πάσχα στο χωριό κι εσύ λείπεις. Λείπεις απ' όλους κ' απ' όλα. Πάσχα χωρίς Ανάσταση φέτος. Κι ο Επιτάφιος αληθινός αυτή τη φορά. («Άντε να βγάλουμε το χειμώνα, μπαμπά! Το Πάσχα στο χωριό!» Κι έλαμπε το βλέμμα σου...)

1^η του Μάη 2022

Δεν έκανα μαγιάτικο στεφάνι μπαμπά! Μη με μαλώσεις.. Αυτή ήταν, άλλωστε, δική σου τέχνη...

14 Αυγούστου 2022 Στο χωριό.

Σου γράφω απ' το μπαλκόνι του σπιτιού μας, με θέα τον θεσσαλικό κάμπο, την αγαπημένη σου Καρδίτσα και το χωριό μας. Κάπου ανάμεσα στα δέντρα ξεχωρίζει ο Αη Λιάς, όπου αναπαύεσαι. Καλοκαίρι στο χωριό λοιπόν, χωρίς Εσένα. Προσαρμοζόμαστε ακόμη... χωρίς Εσένα.

Νοέμβρης του 2022

Ήρθα να σε βρω στον Αη- Λιά... Λίγος δυόσμος που είχα φυτέψει στο μνήμα σου «έδωσε» κ' «άπλωσε». Χάρηκα, σα μικρό παιδί! Ήμουν σίγουρη πως θα τον φρόντιζες, όπως πάντα. Σου έφερα κι ένα κλωνάρι από τη λεμονιά μας στο Βόλο, με λεμόνια που μοσχοβολούν κι ένα κλαδάκι βουκαμβίλια απ' τη βεράντα μας, ξέρεις, αυτή που καθόσουν δίπλα της στο μπαλκόνι.

Δεκέμβρης 22

...Έρχεται η Πρωτοχρονιά... γιορτάζαμε πάντα το όνομά σου. Τώρα θα είναι η αφορμή να θυμηθούμε.

Δεκέμβρης 23... Άλλη μία Πρωτοχρονιά.

Ένας χρόνος χωρίς εσένα αλλά με εσένα σε κάθε μας βήμα, σε κάθε θύμηση.

Δεκέμβρης του 24: τώρα

Έρχεται η Πρωτοχρονιά του 2025: Τρία χρόνια απουσίας

Τρία χρόνια μνήμης αλγεινής, τρία χρόνια χωρίς Εσένα αλλά με Σένα σε κάθε μας βήμα, σε κάθε μας θύμηση.

Έπρεπε να μεγαλώσω πολύ για να σε καταλάβω, να καταλάβω την αγάπη σου, το άγχος σου, την έγνοια σου για όλους μας, για κάθε άνθρωπο που είχε ανάγκη από στήριξη και βοήθεια. Συγκρουστήκαμε πολλές φορές στην εφηβεία. Αλλά έτσι γίνεται με τους νέους. Συγκρούονται, επτροβολούν, υπερβάλλουν για να υπερ/βούν τον τόπο και τον χρόνο που τους ορίζει και να φύγουν, με ταχύτητες απίστευτες. προς το μέλλον. Λυπάμαι που δεν προλάβαμε να πούμε όλα όσα νιώθαμε. Λυπάμαι που δεν προλάβαμε να σου πω όλα τα « σ' αγαπώ » κι όλα τα «ευχαριστώ» για όσα πρόσφερες σε όλους μας, και πιο πολύ στα παιδιά μας, σαν δεύτερος πατέρας. Κατάλαβες όμως, ότι τα είπαμε με το βλέμμα και τη φροντίδα.

Αν βρισκόσαι κάπου στο υπερέραν, στο ΦΩΣ, στους γαλαξίες κ' στ' ανεξερεύνητα σύμπαντα, θα μιλάς με τη θεία Μαριάνθη, θα αστειεύεσαι με τον θείο Αγγελάκη (τον Ταπέ!) και τον θείο Πάνο (Ζαχαρή), θα λες τον πόνο σου με τη θεία Αλεξάντρα, τη Φωτεινή, τον Ηλία, τον Αποστόλη, αδέλφια της μάνας μας, τη θεία Αντιγόνη και το θείο Τέλη, θα τους «πειράζεις» όλους (γιατί ήσουν μεγάλο πειραχτήρι!), θα αστειεύεστε και θα γελάτε... Μακάρι... Είστε πολλοί πλέον εκεί στη διαστημική αποικία των Βουνεσιωτών...

Παρηγοριέμαι με τη σκέψη ότι δεν πονάς πλέον... Γιατί πόνεσες πολύ πριν φύγεις. Δεν ήθελα –(δεν ήθελες) να φύγεις έτσι...Η αξιοπρέπειά σου πληγώθηκε...

«Καλημέρα» και «καληνύχτα», σου λέω κάθε μέρα, μπαμπά, και παίρνω απόκριση. Εδώ είσαι, δεν έφυγες. Ησύχασε τώρα. Μη αγχώνεσαι πια. Τη μάνα τη φροντίζουμε. Είμαστε καλά. Φρόντισες κι εσύ γι' αυτό...

ΕΛΕΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΤΟΙΚΟΥ

Η ΓΕΡΟΝΤΟΚΟΡΗ Διήγημα της Ισμήνης Ν. Μπαλτά

-Πάμε να της χτυπήσουμε το κουδούνι και να τρέξουμε...

-Όχι, όχι. Αν το πει στη γιαγιά μου δε θα με αφήσει να ξανά έρθω. Με μάλωσε την προηγούμενη φορά.

-Ε πάμε να κλέψουμε κορόμηλα τότε.

-Δε μπορούμε απλά να πάμε να παίξουμε στη πλατεία με τα άλλα κορίτσια;

-Όχι είσαι πολύ βαρετή! Της είπε η Αγγελική και έτρεξε μακριά. Η Αρετούλα έμεινε να την κοιτάξει... Τι να της έλεγε; Πως χθες την έπιασε η γιαγιά της και την μάλωσε άσχημα;

«Δε ντριέπεστε ολόκληρες μπλάρες που πάτε και ενοχλάτε τη γυναικούλα; Έτσι σε μεγάλωσ' η μάνας; Να έρχεσαι δέκα μέρες στο χωριό να μ' ανακατώνεις;» «Όχι μόνο εγώ γιαγιά και η Αγγελική χτυπάει το κουδούνι» της είπε κλαίγοντας αλλά η γιαγιά της δεν της το συγχωρούσε. «Ξέρς τι έχει περάσει στη ζωής η Ρηνούλα και πας και την ενοχλάς;» Η Αρετούλα ξαφνιάστηκε. Πρώτη φορά άκουγε το όνομα της «Γεροντοκόρης». Έτσι τη φώναζαν όλοι στο χωριό. Όλοι το ψιθύριζαν πίσω από την πλάτη της, ποτέ δεν σκέφτηκε πως έχει και εκείνη κάποιο όνομα. Ούτε την έβλεπε ποτέ να κάθεται με τις άλλες γιαγιάδες του χωριού, όπως συνήθιζαν κάθε απόγευμα στη γειτονιά τους. Όλες μαζεύονταν τότε στο ένα σπίτι, τότε στο άλλο, ο ελληνικός καφές μοχοχολούσε κάθε απόγευμα στις 7. Μέχρι τις 10 το βράδυ τα κεράσματα έδιναν και έπαιρναν, τότε λουκούμια, τότε πίτες, τότε γλυκό του κουταλιού, έτσι εκείνη έπαιζε με τα άλλα κορίτσια στο σοκάκι και όσο να ναι όλο και κάποιο κέρασμα υπήρχε και για εκείνα. Αλλά την γεροντοκόρη ή όπως έμαθε σήμερα την Ρηνούλα δεν την είχε δει ποτέ να κάθεται με τις άλλες γιαγιάδες.

Γύρισε στο σπίτι σχεδόν κλαμένη. «Τι έπαθες;» τη ρώτησε η γιαγιά της. «Δε με παίζει η Αγγελική, επειδή δεν ήθελα να χτυπήσουμε το κουδούνι της γεροντοκόρης;» «Ίιι πάψε! Τι τη λες έτσι τη γυναίκα;» «Μα γιαγιά εσύ με τις άλλες γιαγιάδες δεν την λέτε έτσι; Εγώ σε πείραξα;» Εκείνη τη στιγμή η γιαγιά Αρετή κατάλαβε τι λάθος έκανε, εκείνη και οι υπόλοιπες γειτόνισσες τόσα χρόνια. Έστειλε την Αρετούλα να παίξει στην πίσω αυλή και μάζεψε το κουράγιο της. Πήγε και χτύπησε δειλά-δειλά την πόρτα της Ρηνούλας. Ένα ξέπνοο "ναι" ακούστηκε. «Άνοιξε Ρη-

νούλαμ' γινώ είμι, η Αρετή». Η Ρηνούλα παραξενεύτηκε και μισάνοιξε την πόρτα. «Συμπάθα με, σε ενοχλώ τώρα δα αλλά να... ήθελα να σου πω μήπως θες το απόγευμα να έρθεις σπίτι μου, να πιείς μαζί μας ένα καφέ» «Θα έρθω» αποκρίθηκε, χωρίς καλά-καλά να προλάβει να τελειώσει τη φράση της η Αρετή και έλαμψε το πρόσωπό της.

Το απόγευμα μαζεύτηκαν οι γυναίκες της γειτονιάς για το καθιερωμένο καφεδάκι. Μόλις είδαν την Ρηνούλα να πλησιάζει στην αυλή της Αρετής σάστισαν. «Τι θέλει η γεροντοκόρη στη ρούγα σ;» ακούστηκε μια φωνή. «Πάψε, εγώ την κάλεσα» Απάντησε η Αρετή. Η Ρηνούλα καλησπέρισε όλες τις γυναίκες και έδωσε ένα πιάτο στην Αρετή. «Είπα να μην έρθω με άδεια χέρια, είναι μπατζίνα, την έκανα σήμερα». Η Αρετή την πήρε και την ευχαρίστησε. Πήγε αμέσως στη κουζίνα να φτιάξει το καφεδάκι της και μόλις επέστρεψε κρατούσε και χαρτοπετσέτες ώστε να κεραστούν όλοι από ένα κομμάτι. Οι γυναίκες δεν πίστευαν στο πόσο νόστιμη ήταν η πίτα. Και δώσ' του τα γέλια και οι κουβέντες και η Ρηνούλα έλαμπε ολόκληρη. Πρώτη φορά την έβλεπαν έτσι, να λέει ανέκδοτα, ιστορίες, να γελάει με την ψυχή της, μέχρι και τα εγγόνια των υπόλοιπων είχαν μαζευτεί γύρω της και με ένα κομμάτι μπατζίνα στο χέρι απολάμβαναν κάθε της λέξη. «Πες και άλλα γιαγιά-Ρηνούλα» της έλεγαν και εκείνη έλαμπε ολόκληρη. Ήταν λες και ήταν γεννημένη για την αποκαλούν γιαγιά και η δόλια δεν είχε γίνει ούτε μάνα... Όταν πια η ώρα πέρασε και μία-μία οι γυναίκες της γειτονιάς έπαιρναν τα εγγόνια τους από το χέρι και καληνυχτούσαν την Αρετή, σηκώθηκε να φύγει και η Ρηνούλα.

«Κάτσε Ρηνούλα λίγο ακόμα» είπε η Αρετή. Μόλις η αυλή άδειασε και έμειναν οι δύο γειτόνισσες η Αρετή ξεκίνησε τη κουβέντα. «Σε ευχαριστώ που ήρθες σήμερα και έφερες και την πίτα. Τόσα χρόνια γιατί δεν ερχόσουν;» «Μα γιατί δεν με καλέσατε, ποτέ!» Απάντησε «Τόσα χρόνια τώρα όταν περνούσα από μπροστά σας λέγατε μια καλημέρα με το ζόρι, δε θέλατε φαίνεται μια γεροντοκόρη στη παρέα σας;» Δαγκώθηκε η Αρετή «Μα τι είναι αυτά που λες Ρηνούλα;» έκανε να πει. «Δε με πειράζει η λέξη πια, την έχω συνηθίσει. Όλο το χωριό το ψιθυρίζει από όπου και να περνάω, ε και καταλαβαίνω, τι δουλειά είχα εγώ μαζί σας; Εσείς λέγατε για τους άντρες σας, για τα παιδιά σας και μετά για τα εγγόνια σας. Εγώ τι είχα να πω;» Η Αρετή κατέβασε το κεφάλι. Ένωθε άσχημα σκεπτόμενη την συμπεριφορά όλων των γυναικών απέναντι της.

«Έχεις δίκιο» ψιθύρισε μονάχα. Σιωπή έπεσε ξαφνικά. Μόνο τα τζιτζίκια ακουγόταν και κάποιες παιδικές φωνές από την πλατεία. «Πέρασα δύσκολα όταν πέθανε ο Δημητρός. Μόλις είχαμε δώσει λόγο και ήμουν χαρούμενη. Πως να δεχτώ αυτό που έγινε» Η Αρετή θυμόταν πολύ καλά.

Ο Δημητρός και η Ρηνούλα ήταν από τα πιο ζηλευτά ζευγάρια του χωριού. Μόλις είχαν δώσει λόγο, 1 Οκτωβρίου ήταν και ετοιμαζόταν για τον γάμο τους. 20 Οκτωβρίου έπεσε σα βόμβα η είδηση πως τον Δημητρώ τον σκότωσε ο ξάδερφός του, κατά λάθος, ενώ ήταν για κυνήγι, στις αλαταριές. Η Ρηνούλα τότε σα να μεγάλωσε 20 χρόνια. Μαυροφορέθηκε και δεν σήκωσε το βλέμμα της να κοιτάξει ποτέ ξανά κανέναν άντρα. Δειλά-δειλά μετά από κάποια χρόνια την ζήτησαν και από το χωριό και από τα γύρω χωριά, αλλά η απάντηση ήταν πάντα η ίδια «όχι». Κάθε μέρα πήγαινε και άναβε το καντήλι στον αρραβωνιαστικό της και καθόταν εκεί με τις ώρες. Όλες οι νέες στην ηλικία της έκαναν παιδιά και άνοιγαν σπυτικά, εκείνη από κοντά στη μάνα της στα βαμβάκια και μετά κλειδαμπαρωνόταν στο σπίτι. «Έχεις δίκιο Ρηνούλα... Ποτέ δε σε ρωτήσαμε πως νιώθεις, τι περνάς, ούτε όταν σκοτώθηκε ο Δημητρός, ούτε μετά που έχασες τους γονείς σου και απόμεινες μοναχή» «Εμένα δεν με κάλεσαν ποτέ σε ένα γάμο, σε μια γιορτή, φοβούνται όλοι μάλλον τα μαύρα που φοράω. Μα δεν φταίνε τα μαύρα ρούχα Αρετή, το μαύρο που κουβαλάμε στη ψυχή μας φταίει. Εγώ μόνο πόνο κουβαλάω, ούτε κακό ψυχιά, ούτε φθόνο» Κατάλαβε πολύ καλά η Αρετή τι ήθελε να πει η Ρηνούλα. Επειδή την βλέπανε έτσι μαυροφορεμένη όλοι νόμιζαν πως είναι κακιά και πως φθονεί την ευτυχία των άλλων, κάποιιοι την έλεγαν μάγισσα και πως δήθεν πιάνουν οι κατάρες της και έτσι δεν την καλούσαν πουθενά. Τώρα που τα άκουγε καλύτερα καταλάβαινε πόσο πόνο ένιωθε αυτό το πλάσμα από την απομόνωση που της είχαν επιβάλει στο χωριό. «Εγώ Ρηνούλα θέλω να έρχεσαι να πίνουμε το καφεδάκι μας» Είπε η Αρετή ενώ την είχαν πάρει ήδη τα δάκρυα. «Θα έρχομαι» Είπε εκείνη και της έπιασε τα χέρια. «Αύριο όμως θα έρθετε όλες στην δικιά μου αυλή».

Έτσι και έγινε! Για πρώτη φορά μετά από πάρα πολλά χρόνια άνοιξε η Ρηνούλα το σπίτι της. Όλες οι γυναίκες πήγαν με καλούδια στα χέρια ενώ και εκείνη είχε φτιάξει λιχουδιές για μικρούς και μεγάλους. Έτσι από εκείνο το καλοκαίρι όλες οι γυναίκες υπολόγιζαν και την Ρηνούλα σε κάθε τους μάζωξη...

ΑΠΟΨΕΙΣ

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

του Γιώργου Βασιλούλη

Τώρα που ο πόλεμος στην Ουκρανία παίρνει διαφορετική τροπή, αν οι ευρωπαϊοί ηγέτες ήταν ειλικρινείς θα παραδέχονταν τα αυτονόητα:

Θα έβλεπαν πως ο πόλεμος αυτός έγινε για να σπάσουν οι οικονομικοί και ενεργειακοί δεσμοί της Ρωσίας με την Ευρώπη. Θα έβλεπαν πως η φτηνή ρωσική ενέργεια και οι πρώτες ύλες για τις βιομηχανίες τους αντικαταστάθηκαν από την προμήθεια σε πολλαπλάσια τιμή με το υγροποιημένο αμερικάνικο αέριο καθώς και τα πανάκριβα αμερικάνικα οπτικά συστήματα. Θα έβλεπαν πως λόγω του πολέμου γονάτισαν οι οικονομίες τους από την παρατεταμένη ύφεση. (Ακόμη και η πανίσχυρη γερμανική οικονομική μηχανή χάνει λάδια). Θα έβλεπαν ακόμη την πολιτική αστάθεια με πρώτες τη Γερμανία και Γαλλία – οι λαοί δεν τρώνε κουτόχορτο. Οι πολιτικοί ηγέτες της Ευρώπης θα έπρεπε να σηκώσουν κεφάλι και να αρνηθούν την εμπλοκή τους σε έναν τέτοιο πόλεμο που έφερε τη φτώχεια στους λαούς τους. Δυστυχώς στην Ευρώπη δεν υπάρχει πια ένας Μιτερράν ή ένας Κολ για να αντιδράσει. Όσο θα υπάρχει αυτή η ανικανότητα, η Ευρώπη θα είναι δουλικά υποταγμένη στη μεγάλη υπερατλαντική δύναμη που έχει σαν στόχο την αποδυναμώσή της και τώρα απολαμβάνει την κρίση στην οποία την οδήγησε.

ΗΛΙΑΣ ΧΟΥΤΑΣ

Ο τελευταίος από τη γενιά των παλιών τσαμπάσηδων

Από το χωριό μας κατάγονταν οι περισσότεροι τσαμπάσηδες του νομού (μεταπράτες έμποροι μεταγωγικών ζώων). Ήταν άριστοι γνώστες στην επιλογή των μεγαλόσωμων ζώων - μουλαριών,

αλόγων, καθώς και των τόπων αγοράς και πώλησής των. Γνώριζαν για παράδειγμα πως οι περιοχές της Θήβας, της Αταλάντης και της Λειβαδιάς, είχαν ανάγκη από μεγαλόσωμα μουλάρια κυρίως, κατάλληλα για την άρροση των μεγάλων πεδινών εκτάσεων που διαθέτουν, πριν την εξάπλωση της μηχανικής καλλιέργειας με τα τρακτέρ. Αντίθετα οι ορεινές περιοχές του Καρπενησίου, των Γρεβενών και της Ελασσόνας ζητούσαν κοντόσωμα ζώα για να ελίσσονται ευκολότερα.

Ο Ηλίας μαζί με τον μεγαλύτερο αδερφό του Χρήστο ασχολήθηκαν πολλά χρόνια με το επάγγελμα έως ότου αυτό εξέλειψε τη δεκαετία 1970. Του ευχόμαστε να είναι γερός αυτός και η σύζυγός του Μαριγούλα, να περάσουν τα 100, να μας διηγηθεί ιστορίες από τα παζάρια της Τατάρνας και του Τσιοτύλι.

Γ. ΒΑΣΙΛΟΥΛΗΣ

Γιώργος Νάκος

Γράφει ο Δημήτρης Κυρίτσος

Από τους αυθεντικότερους ερμηνευτές δημοτικών τραγουδιών και ηθοποιός του μουσικού θεάτρου, ο Γιώργος Νάκος γεννήθηκε το 1908 στο Βουνέσι (σήμερα Μορφοβούνι Καρδίτσας) και έζησε δύσκολα παιδικά χρόνια, καθώς ο πατέρας του, Μιχάλης, πέθανε το 1913. Η χήρα μητέρα του, μαζί με τα δύο παιδιά της, τον Γιώργο και τον Χρήστο, εγκαταστάθηκε στο πατρικό της σπίτι στα Φάρσαλα.

Από μικρός αναγκάστηκε να δουλέψει, παραμελώντας το σχολείο. Εργάστηκε ως καρποποιός μέχρι το 1926, όταν πήγε στην Αθήνα και βρήκε δουλειά σε ταβέρνα ως βοηθός. Το 1927 κατατάχθηκε στον στρατό και, λόγω της οικογενειακής του κατάστασης, υπηρέτησε μόνο οκτώ μήνες. Στη συνέχεια κατατάχθηκε στην Αστυνομία και συγκεκριμένα στην Αγορανομία Αθηνών. Παντρεύτηκε και απέκτησε δύο παιδιά, τον Μιχάλη (1935) και τον Σόλωνα (1937). Δυστυχώς, ο Σόλων έχασε τη ζωή του σε ατύχημα κατά τη διάρκεια της Κατοχής.

Ο Νάκος τραγουδούσε ερασιτεχνικά σε ταβέρνες και γρήγορα έγινε γνωστός για το ταλέντο του. Παρά την ιδιότητά του ως αστυνομικός, ζούσε ζωή «άρχοντα-ρεμπέτη» και τραγουδούσε κρυφά από την υπηρεσία του. Το 1935 ηχογράφησε το κλέφτικο τραγούδι

«Μωριάς» με τη δισκογραφική εταιρεία Columbia, γεγονός που ανέδειξε τη φωνητική του αξία και τον καθιέρωσε στον χώρο.

Εμφανίστηκε σε πολλά μαγαζιά της Αθήνας, τραγουδώντας δημοτικά και αμανέδες, ενώ συνεργάστηκε με κορυφαίους καλλιτέχνες της εποχής, όπως η Ρόζα Εσκενάζυ, η Ρίτα Αμπατζή, ο Κώστας Ρούκουνας, η Μαρίκα Πολίτισσα και ο Στέλιος Κηρομύτης. Μεταξύ άλλων, εργάστηκε στην περίφημη ταβέρνα του Πίκινου, όπου τραγουδούσε και ρεμπέτικα. Παρόλο που ερμήνευε αυτά τα τραγούδια ζωντανά, δεν τα ηχογράφησε ποτέ.

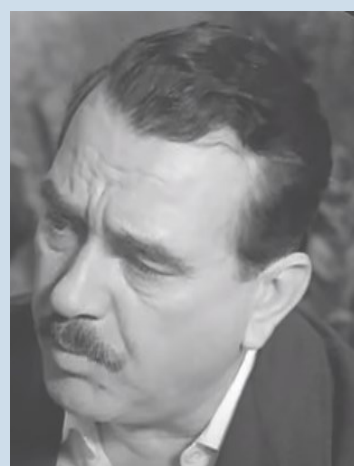
Η ζωή του πήρε άλλη τροπή το 1937, όταν εγκατέλειψε την Αστυνομία για να ασχοληθεί με το μουσικό θέατρο. Η αλλαγή αυτή προέκυψε από ένα τυχαίο περιστατικό: σε μια ταβέρνα, μιμούνταν έναν γνωστό μπεκρή της αθηναϊκής αγοράς. Έτυχε να τον παρακολουθεί ο θιασάρχης Μακέδος, ο οποίος, έχοντας τσακωθεί με τον Ορέστη Μακρή (γνωστό για τον ρόλο του μεθυστάκα), πρότεινε στον Νάκο να αναλάβει αυτόν τον ρόλο. Έτσι, ξεκίνησε την καριέρα του ως ηθοποιός, ερμηνεύοντας τον μπεκρή, ενώ παράλληλα τραγουδούσε δημοτικά και ρεμπέτικα.

Για πολλά χρόνια συμμετείχε σε παραστάσεις με διάφορους θιάσους στην Αθήνα και την Κωνσταντινούπολη, όπου έζησε αρκετό καιρό. Το 1941, μέσω της Πόλης, βρέθηκε στη Συρία και από εκεί στην Αλεξάνδρεια. Εκεί εντάχθηκε στο ψυχαγωγικό τμήμα του Στρα-

τού, όπου συμμετείχε και η Σοφία Βέμπο, με την οποία συνεργάστηκε για πολλά χρόνια.

Ως ηθοποιός, συναγωνιζόταν τον Μακρή στον ρόλο του μπεκρή, ενώ υποδύονταν και τον βλάχο με μεγάλη επιτυχία. Ως τραγουδιστής, όμως, ξεχώριζε για τη μοναδικότητά του.

Από το 1951 έως το 1977 συνεργάστηκε με μεγάλους θιάσους και ηθοποιούς, όπως η Μαρίκα Νέζερ, ο Μίμης Φωτόπουλος, ο Βασίλης Αυλωνίτης, ο Ντίνος Ηλιόπουλος, η Ζωζώ Σαπουντζάκη, ο Ανδρέας Μπάρκουλης, και ο Γιάννης Μιχαλόπουλος. Ταξίδεψε σε διάφορες χώρες, όπως η Κωνσταντινούπολη, ο Καναδάς, η Αμερική και η Κύπρος.

Αποπερατώθηκε το έργο άρδευσης από τις πηγές του Αγίου Γεωργίου. Ας ελπίσουμε πως θα φανεί χρήσιμο σε χωριανούς μας που θα αποφασίσουν να ασχοληθούν με την καλλιέργεια των κτημάτων που καλύπτει η ωφελιμότητα αυτού του έργου.

Υπάρχουν παράπονα συγχωριανών για την εικόνα που παρουσιάζουν τα οστεοφυλάκια των δύο κοιμητηρίων μας, ιδιαίτερα εκείνου του Αηλιά. Η εκκλησιαστική επιτροπή ή κάποιος άλλος αρμόδιος, νομίζω πως θα μπορούσε να επιληφθεί του θέματος.

Κύριε Δήμαρχε επιμένω... Στα πλαίσια της γενικότερης πολιτιστικής ανάπτυξης του χωριού μας, είναι καιρός να ασχοληθούμε με την ανάδειξη του μνημείου πεσόντων στον εμφύλιο και να του δώσουμε τη διάσταση που του αρμόζει.

Αληθινές ιστορίες από την Κατοχή

Στα χρόνια της κατοχής και του εμφύλιου οι χωριανοί μας υπέφεραν τα πάνδεινα. Δυο φορές κάψιμο του χωριού, δυο χρόνια και κάτι προσφυγιάς, εξορίες, φυλακίσεις, εκτελέσεις. Ο πληθυσμός του χωριού τη δεκαετία του 1940 συρρικνώθηκε δραματικά. Από 1553 κατοίκους στην απογραφή του 1941, φτάσαμε στους 1368 το 1951. Πολλές είναι οι τραγικές περιπτώσεις που βίωσαν οι κάτοικοι του χωριού μας. Σας μεταφέρω ένα από τα τραγικά συμβάντα της κατοχής, όπως μου το διηγήθηκε ο αγαπητός μας 98χρονος αλλά με πλήρη διαύγεια σκέψης Παναγιώτης Τσάβαλος που βίωσε ο ίδιος και η οικογένειά του.

Βρισκόμαστε στον Μάιο του 1943 όταν ο ιταλικός στρατός ξεκίνησε από τα Τρίκαλα για να εκκαθαρίσει την περιοχή της Νεβρόπολης από τους αντάρτες του ΕΛΑΣ. Οι κάτοικοι του χωριού μας ειδοποιημένοι από τους αντάρτες εγκατέλειψαν τα σπίτια τους και κρύφτηκαν άλλοι στα κοντινά δάση και άλλοι σε ντάμια και καλύβες των κτημάτων τους ανατολικά του χωριού. (Ο *Ηλίας Νασιάκος στο πολύ κατατοπιστικό βιβλίο του αναφέρει με κάθε λεπτομέρεια τα γεγονότα στις σελίδες 29 – 34*). Η οικογένειά του Χρήστου Τσάβαλου κατέφυγε σε μια αγροτική καλύβα που διέθετε η οικογένεια στην περιοχή της Ράζιας στην τοποθεσία "Σπίτια". Οι Ιταλοί ήταν στρατοπεδευμένοι σε απόσταση 500 μέτρων απ όπου με εμπρηστικές βολίδες και φλογοβόλα έκαιαν όποιο κτίσμα έβλεπαν μπροστά τους. Η δική τους καλύβα ήταν αθέατη καλυμμένη από μια μεγάλη μουριά. Από τους έντονους πυροβολισμούς η Φωτεινή, 9χρονη θυγατέρα του Χρήστου Τσάβαλου έπαθε ανακοπή, πέθανε και την έθαψαν πρόχειρα έξω από την καλύβα. Η οικογένεια, αργότερα το 1947 στον

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΡΑΟΥΛΙ ΤΟΥ ΝΤΑΗΡΑΓΑ

του Γ. Βασιλούλη - gvasiloulis@gmail.com

Εμφύλιο έχασε και τη δεύτερη θυγατέρα τους την Ολυμπία. Παρόμοιες τραγικές στιγμές βίωσαν αρκετοί συγχωριανοί μας.

Πρέπει να είμαστε περήφανοι για ορισμένους συγχωριανούς μας. Πόσοι γνωρίζουν πως ο **Κώστας Σαμαράκης**, αδερφός του Ευριπίδη πατέρα του γνωστού μας Αντώνη Σαμαράκη, υπηρέτησε ως προϊστάμενος οικονομικών υπηρεσιών στη Μικρά Ασία, το διάστημα που κατείχε ο ελληνικός στρατός την περιοχή της Ιωνίας και τη Σμύρνη; Υπήρξε μάλιστα και ο ιδρυτής και πρώτος διευθυντής Του Γενικού Λογιστηρίου του κράτους. Πρόσφατα επίσης έγινε γνωστό πως το σπουδαίο βιβλίο του Αντώνη Σαμαράκη «*Το Λάθος*» πρόκειται να γυρισθεί κινηματογραφική ταινία. Το βιβλίο αυτό μεταφράστηκε σε 25 γλώσσες και διατέθηκε σε 235.000 αντίτυπα.

Η βία μεταξύ ανήλικων μαθητών δεν έχει όρια. Δεκαεξάχρονοι μαχαιρώνουν συνομήλικούς τους για ψύλλου πήδημα, τρομοκρατούν, γεμίζουν φόβο στα φυσιολογικά παιδιά που τα θεωρούν φυτά και μαμμόθρεφτα. Τα κατασταλτικά μέτρα δεν αποδίδουν, χρειάζεται διαπαιδαγώγηση στα σχολεία. Ο χαρακτήρας του παιδιού διαπλάθεται μέσα στην οικογένεια και το σχολείο. Ιδιαίτερα το σχολείο πρέπει να χτυπήσει τη ρίζα του κακού και να πάψει να είναι το κέντρο του εγωκεντρισμού και του γκρεμίσματος των προτύπων. Αρετές, ιδανικά και αξίες με τις οποίες γαλουχήθηκαν οι προηγούμενες γενιές είναι άγνωστα στη σημερινή νεολαία. Τα εθνικά μας σύμβολα όπως σημαία, ήρωες της επανάστασης, λοιδορούνται και ευτελίζονται. Η εθνική συνείδηση είναι άγνωστη λέξη για τα παιδιά. Με αυτή πορευθήκαμε ως έθνος και επιβιώσαμε περνώντας από συμπληγάδες ανά τους αιώνες. Η πλειοψηφία των μαθητών πιστεύει πως στις 28 του Οκτώβρη δώξαμε τους Τούρκους. Επιβάλλεται η εισαγωγή μαθημάτων που προωθούν τον ανθρωπισμό και τα ευγενή συναισθήματα. Και κυρίως μαθήματα με τα επιτεύγματα των προγόνων μας σε όλα τα πεδία. Πρέπει να διδαχθούν οι νέοι μας πως δεν μπορεί να λειτουργήσει μια κοινωνία μόνο με διεκδίκηση δικαιωμάτων. Υπάρχουν κι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τους γραπούς και άγραφους κανόνες, υπάρχει ο σεβασμός, η αλληλεγγύη. Η χώρα μας είναι πλούσια σε ήρωες, πνευματικούς ανθρώπους, φιλόσοφους, λογοτέχνες, ποιητές, που μπορούν να δημιουργήσουν καλύτερη νεολαία. Ο **Τζωρτζ**

Στάινερ, ένας από τους μεγαλύτερους σύγχρονους στοχαστές φιλόσοφους, επικαλείται τους αρχαίους μας κλασικούς και ιδιαίτερα τον Πλάτωνα προκειμένου να θεμελιώσει τα φιλοσοφήματά του. Και δεν είναι μόνο αυτός. Στα πανεπιστήμια όλου του κόσμου οι αρχαίοι μας κλασικοί αποτελούν τα πρότυπα σε όλα τα γνωστικά πεδία. Έχουμε οι νεοέλληνες αυτή την πολυτέλεια να τους αγνοούμε;

Είμαστε η μοναδική χώρα που δεν γιορτάζουμε την απελευθέρωση από τους Ναζί, αλλά την ημέρα έναρξης του πολέμου την **28^η Οκτώβρη** 1940. Και τούτο, γιατί οι σύμμαχοί μας στον πόλεμο (Εγγλέζοι) που ενεργούσαν ως νέοι κατακτητές, δεν ήθελαν με κανένα τρόπο την Ελλάδα στο Σοβιετικό μπλοκ και τον Δεκέμβρη του ίδιου χρόνου συγκρούονται με τον ΕΛΑΣ και τον λαό της Αθήνας, σύγκρουση που κράτησε 33 μέρες μέχρι τη συμφωνία της Βάρκιζας τον Φεβρουάριο του 1945. Εκεί έγινε προσπάθεια κατευνασμού των παθών αλλά ο εμφύλιος δεν αποφεύχθηκε. Μια χώρα που αντιστάθηκε τόσο σθεναρά στον κατακτητή, δεν κατάφερε να τιθασέψει τα παιδιά της και να τα εμποδίσει από τον αλληλοσπαραγμό. Δεν υπήρξε λοιπόν κανένα χαρμόσυνο γεγονός μετά την αποχώρηση των Γερμανών για να γιορτάσουμε. Ενώ όλα τα εμπλεκόμενα στον πόλεμο κράτη έμπαιναν στη φάση της ανασυγκρότησης και της δημιουργίας προϋποθέσεων για πρόοδο, η χώρα μας βίωσε έναν τετράχρονο σκληρό εμφύλιο με περισσότερα θύματα από τον προηγούμενο πόλεμο και ένα έντονο διχασμό του λαού με οδυνηρές συνέπειες.

Η ειρήνη στον κόσμο βρίσκεται σε λεπτό τεταμένο σκοινί. Ο γερο Μπάιντεν βάλθηκε να αιματοκυλήσει την ανθρωπότητα λίγο πριν εκπνεύσει η θητεία του. Η απόφασή του για την τροπή του πολέμου στην Ουκρανία εμπειρέχει κινδύνους πυρηνικού ολοκαυτώματος. Μία χώρα που διαθέτει πυρηνικά όπλα όπως η Ρωσία, είναι αδιανόητο να ηττηθεί με συμβατικό πόλεμο. Είναι σίγουρα πως θα αντιδράσει. Ο θεός να βάλλει το χέρι του. Ποιος θα το πίστευε πως θα υποδεχόμασταν τον Τραμπ ως ειρηνοποιό; Από την άλλη, δύο μόνο κράτη στον κόσμο αντέδρασαν στην έκδοση εντάλματος από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο κατά του Νετανιάχου και του υπουργού του της άμυνας. Οι ΗΠΑ και η Ουγγαρία του Ορμπάν. Θα εκτελεσθεί το ένταλμα; Όταν είχε εκδοθεί παρόμοιο ένταλμα κατά του Μιλό-

σεβιτς, κινητοποιήθηκε το σύμπαν για να τον συλλάβουν και να τον εξοντώσουν. Η γενοκτονία της Γάζας έστω και με αυτόν τον τρόπο, αναγνωρίστηκε ως έγκλημα κατά της ανθρωπότητας. Παράλληλα η ανθρωπότητα παρακολουθεί με φρίκη και αποτροπιασμό τα κολαστήρια στις φυλακές κράτησης των αντιπάλων του καθεστώτος Άσσαντ στη Συρία.

Στην πρώτη σελίδα παρουσιάζουμε τον ιδρυτή του Συνδέσμου μας **Μάρκο Τσούλα**. Όσοι γνωρίσαμε τον Μάρκο από κοντά, έχουμε πολλά να πούμε και να γράψουμε για αυτόν τον συγχωριανό μας που το αποτύπωμά του έμεινε θετικά ανεξίτηλο στη μνήμη μας. Μπαίνω στον πειρασμό να αναφερθώ σε ένα από τα πολλά περιστατικά που έζησα κοντά του κατά την διάρκεια των σπουδών μου και που πιστεύω συνέβαλλαν θετικά στη διαμόρφωση του χαρακτήρα μου. Ένα από τα πολλά νυχτερινά κέντρα που εργάσθηκα μαζί του, ως βοηθός σερβιτόρος, ήταν το ΕΥΟΙ ΕΥΑΝ σε μια πάροδο της οδού Αχαρνών με τραγουδιστή τον Τώνη Μαρούδα. Το παρακάτω περιστατικό συνέβη ένα χειμώνα κατά τη διάρκεια της δικτατορίας. Ο Μάρκος ζήτησε από όλους τους εργαζόμενους στο κέντρο, ένα Σάββατο που το μεροκάματο ήταν αυξημένο, να δώσει ο καθένας μας από 100 δραχμές για να βοηθήσουμε την οικογένεια του προέδρου του σωματείου των σερβιτόρων Παπανικολάου που ήταν στην εξορία. Το ίδιο έκανε ο Μάρκος πολλές φορές για βοήθεια των οικογενειών και άλλων εξόριστων από τη χούντα. Κάποιος σερβιτόρος που εποφθαλμιούσε τη θέση του Μάρκου ως μετρ, κάρφωσε την πρόθεση του εράνου στην ασφάλεια προκειμένου να συλληφθεί ο Μάρκος που σίγουρα θα είχε την τύχη του προέδρου των σερβιτόρων, δηλαδή την εξορία. Ο ταμίας του μαγαζιού Γιάννης Μόσχοβας που εκτιμούσε τον Μάρκο τον ειδοποίησε για την δόλια αυτή ενέργεια του συναδέλφου και έτσι ο έρανος ματαιώθηκε. Μετά το τέλος της εργασίας μας, οι ασφαλίτες που μας περίμεναν στην έξοδο, έψαξαν να βρουν στον Μάρκο το σημαδεμένο κατοστάρικο του προδότη αλλά δεν βρήκαν τίποτε και έτσι τη γλύτωσε. Ο Μάρκος ζήτησε από τον ταμία το όνομα του καταδότη αλλά εκείνος γνωρίζοντας την οργισμένη αντίδρασή του δεν το αποκάλυψε γιατί δεν ήθελε να δημιουργήσει πρόβλημα στο μαγαζί. Αυτός ήταν ο Μάρκος. Διακινδύνευε ο ίδιος προκειμένου να προσφέρει τη βοήθειά του σε όσους την είχαν ανάγκη.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ και καλή χρονιά σε όλους τους αναγνώστες της εφημερίδας μας και όλους τους χωριανούς.

Χρυσός ο Σεραφεΐμ Νάνος σε διεθνές τουρνουά πάλης

Με μεγαλειώδη εμφάνιση, ο **Σεραφεΐμ Νάνος**, αθλητής του ΓΑΣ Πλαστήρα, εγγόνι του πρώην προέδρου Μορφοβουνίου **Σεραφεΐμ Νάνου**, κατέκτησε το χρυσό μετάλλιο στο διεθνές τουρνουά που πραγματοποιήθηκε το **Σάββατο 26 Οκτωβρίου 2024 στα Τρίκαλα**.

Ο νεαρός παλαιστής, στην κατηγορία των 52 κιλών, πραγματοποίησε τέσσερις εντυπωσιακούς αγώνες και, παρά τον έντονο ανταγωνισμό, ανα-

δείχθηκε νικητής, κατακτώντας την πρώτη θέση.

Ο Σεραφεΐμ, γνωστός για το ταλέντο, την αφοσίωση και την αγάπη του για την πάλη, συνεχίζει να εντυπωσιάζει με τις επιδόσεις του και προδιαγράφεται λαμπρό μέλλον για την καριέρα του.

Η επιτυχία του Σεραφεΐμ φέρνει υπερηφάνεια στην περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα και αποτελεί παραδειγματική εικόνα για νέους αθλητές, οι οποίοι με σκληρή δουλειά και αγάπη για το άθλημα, μπορούν να κατακτούν κορυφές. Η οικογένεια και οι φίλοι του, καθώς και η τοπική κοινωνία, τον στηρίζουν με όλη τους τη δύναμη, ευχόμενοι να έχει υγεία, δύναμη και πολλές ακόμα διακρίσεις στο μέλλον.

◆ Μελέτη - Κατασκευή Κατοικιών
◆ Τακτοποίηση αυθαιρέτων χώρων
◆ Εκδοση ενεργειακών πιστοποιητικών
◆ Βεβαιώσεις Μηχανικού για Μεταβίβαση

ΑΝΤΩΝΗΣ Φ. ΚΥΡΙΤΣΗΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
Ευστρατίου Πίσσα 83 (έξοδος Μετρό Νέου Κόσμου)
Αθήνα 2109019102

Κωνσταντίνος Κοντοστέργιος
Δικηγόρος
Γ. Σταύρου 6
(4ος οροφ.)
105 59 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 32 14 641
Κιν.: 6972 095 634

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΥΤΣΩΝΑΣ ΓΕΩΡ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Πτυχιούχος Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πρώην ΑΣΟΕΕ)

Θάσου 10, Αρθούσα, 6974796739

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠ. ΒΡΟΝΤΟΣ
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω
Γραφείο Αθηνών: Ακαδημίας 33, β' όροφος, τηλ. 210-3634134
Γραφείο Καρδίτσας: Πλαστήρα 12, τηλ. 24410-41255
Κινητό: 6972422002
website: www.vrodosandreas.gr

Φαρμακείο
ΚΟΡΟΜΠΙΑ Η. ΒΑΣΙΛΙΚΗ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

ΗΡ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47
ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΤΗΛ.: 24410 22103

Βυζαντινών Αυκρατόρων 11
1423 Νέα Ιωνία (Σταθμός Περισσού)

210 2581 771
6974 307 559
210 2581 751

Λατίνος Φώτης
χειρουργός οδοντίατρος
fotilatinos@gmail.com

Αλεξανδρής Νικόλαος
MASTER IN FINANCE, UNIVERSITY OF LUND

Ασφαλιστικός & Χρηματοοικονομικός Σύμβουλος
Τ: 210.202.2936
E: nikos81@gmail.com
ΕΛ Αλαμίν 52, Νέα Ιωνία

ΑΣΙΟΠΡΕΠΕΙΑ - ΕΤΑΙΡΕΥΘΥΝΙΑ
► Νοσοκομειακές καλύψεις
► Ασφαλίσεις Αυτοκινήτων
► Χρηματοοικονομικές συμβουλές για τραπεζικά προϊόντα

ΙΣΤΟ ΠΡΟΪΟΝ - ΙΣΤΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ - ΠΡΟΣΙΤΗ ΤΙΜΗ

ΑΝΘΟΚΗΠΙΑ ΑΦΟΙ ΣΚΟΥΦΗ
τηλ.: 6974 077589, 6978 775083, 24280 97228

Κάτω Λεχώνια Μαγνησίας

Κηπευτικά Super Fruits
Λένδρα
Θάμνοι
Τριανταφυλλiές
Λιχουδιά
Αρωματικά κ.α.

e-mail: fotiskoufis@hotmail.com